

Soubor osvědčených metod a výukových materiálů pro kariérové poradenství ve školách

Obrázek: Vygenerováno AI pomocí Adobe Firefly

Vytvořeno v rámci projektu „JOBITY – Future Jobs in Innovation & Technology“

TIRÁŽ

Vydavatel a vlastník média

Bildungsdirektion für Wien – Europa Büro
Auerspergstraße 15/42
1080 Vídeň

Celkové vedení

Bildungsdirektion für Wien – Europa Büro
Auerspergstraße 15/42
1080 Vídeň

Text

abif –Wissenschaftliche Vereinigung für Analyse, Beratung und interdisziplinäre Forschung
Frauengasse 6/2
1170 Vídeň

Design

Agentura Irene Kubinecz
Zahnradbahnstraße 1/14
1190 Vídeň

Všechna práva vyhrazena.

© 2024, Bildungsdirektion für Wien – Europa Büro

Soubor osvědčených metod je k dispozici ke stažení na adrese
<https://europabuero.wien/material/>.

Veškerý obsah této publikace, zejména texty, fotografie a grafika, je chráněn autorským právem. Pokud není výslovně uvedeno jinak, autorská práva a právo na užití náleží vydavateli. Tvorba, používání a nekomerční šíření kopií v elektronické nebo tištěné podobě pro účely kariérového poradenství jsou povoleny, pokud je uveden zdroj (zdroj: Ředitelství pro vzdělávání ve Vídni – evropská kancelář (Bildungsdirektion für Wien – Europa Büro)). Jakékoli komerční využití vyžaduje předchozí souhlas vydavatele.

Vydavatel nenese žádnou odpovědnost za obsah externích webových stránek, na které se v této publikaci odkazuje, protože je nepřijímá za své ani nemá žádný vliv na jejich informační obsah, ale pouze odkazuje na jejich stav v době prvního zveřejnění.

Tato publikace vznikla v rámci projektu INTERREG „JOBITY – Future Jobs in Innovation & Technology“, ATCZ00015, financovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

OBSAH

Úvod	5
Úvod do kariérového poradenství	9
Vytvoření vlastní složky portfolia	9
Moje očekávání od kariérového poradenství	10
Fáze 1: Rozpoznání vlastních zájmů a silných stránek	15
Moje portfolio I – to jsem já!	15
Moje portfolio II	19
Můj otisk prstu – čím jsem jedinečný!	23
Moje digitální já a další oblasti života	27
Vzorový náčrtek: Moje digitální já a další oblasti života	28
Obraz sebe sama – cizí obraz	29
Obrazy budoucnosti	33
Tým na prodej	37
Práce s kartami kompetencí	41
Test volby povolání „Dělej, co umíš!“ – zájmy	43
Test volby povolání „Dělej, co umíš!“ – kompetence	49
Fáze 2: Průzkum profesních oblastí	59
Rešerše povolání a škol	59
Zdroje informací	59
Výzkumný úkol ohledně středních škol	60
Galerie profesních oborů na plakátech	65
Virtuální profesní galerie s budoucími profesemi	69
Učňovské profese jako řešitelé problémů	73
Rychlá seznamovací schůzka s profesí	77
Cold Case – žádná profese není nikdy zapomenuta	83
Amazing Jobs	86
Kvízy Kahoot pro kariérové poradenství	89
Pan prezident hledá bodyguarda nebo kosmetická společnost hledá influencerku	91
Profesní koláž	95
Prezentace profesí a kvíz o volbě povolání	96
Laura a David	99

Žáci navrhuji profesní informace jako výukové video	103
Cesta profesí jako minidivadlo a hraní rolí	105
Kvízy LearningApps o (nových) profesích	109
Moje vzdělávací a profesní hitparáda	111
Fáze 3: Využití kontaktů s pracovním trhem	115
Rallye BIZ	115
Návštěva BIZ: profesní průzkum	119
Příprava a následné zpracování firemních exkurzí, resp. představení společností ve školách	123
S deštníkem, šarmem a smartphonem – profesionální detektivové na cestách	126
Profesní tazatelé – profesní pohovor	127
Příprava a vyhodnocení dnů praktických pracovních zkušeností	132
Příprava a zhodnocení návštěvy veletrhu kariérového poradenství	138
Fáze 4: Úspěšné zvládnutí žádostí o zaměstnání	145
Vytvoření dokumentů žádosti	145
Hraní rolí při pracovním pohovoru	151
Vyrovňávání se s neúspěchy	157
Seznam zdrojů	159

ÚVOD

V rámci projektu Interreg AT-CZ „JOBITY – Future Jobs in Innovation & Technology“ byl sestaven tento soubor osvědčených metod a materiálů pro kariérové poradenství ve školách. Je určen učitelům, kteří vyučují na středních školách, středních odborných učilištích a polytechnických školách a doprovázejí žáky při přechodu od školy k odbornému vzdělávání. Součástí prezentovaných metod jsou i materiály (handouty) pro žáky, které lze použít jako předlohu pro kopírování.

Dokumenty a materiály jsou k dispozici na internetových stránkách evropské kanceláře Ředitelství pro vzdělávání ve Vídni (Bildungsdirektion für Wien – Europa Büro) <https://europabuero.wien/material/>.

Metody uvedené ve sbírce mohou učitelé využít ve třídách a jejich cílem je podpořit žáky při volbě vhodného vzdělání nebo povolání.

Zaměřuje se na fáze **rozpoznání vlastních zájmů a silných stránek**, **průzkumu profesních oblastí**, **využití kontaktů s pracovním trhem** a **úspěšného zvládnutí žádosti o zaměstnání**.

Výběr byl proveden tak, aby metody byly vhodné pro žáky 7. až 9. tříd a aby byly nastavené na různé úrovně obtížnosti (od nízkoprahových po náročné).

Učitelé si z tohoto souboru mohou sami vybrat metody, které jsou speciálně přizpůsobené jejich výuce nebo jejich žákům. K tomu, aby si žáci vybrali vhodné vzdělání nebo povolání, není nezbytně nutné použít všechny uvedené metody.

Osvědčené metody byly obohaceny o Future Jobs, takzvaná „pracovní místa budoucnosti“ pro konkrétní profese, například z oblasti zelených technologií, informačních technologií a life sciences, jakož i o další profese, jež jsou z dnešního pohledu považovány za perspektivní. Cílem je nejen zohlednit aktuální trendy na trhu práce, ale také přiblížit žákům více profesních oborů. Rostoucí poptávka po kvalifikovaných pracovnících v manuálních a technických profesích může studentům otevřít nové profesní možnosti namísto častého zaměření na tradiční profese.

Uvedené čtyři fáze zahrnují metody, které se věnují následujícím stěžejním bodům a otázkám v procesu vzdělávacího a kariérového poradenství:

Fáze 1: Rozpoznání vlastních zájmů a silných stránek

- Jaké mám zájmy?
- Jaké jsou mé silné stránky a kompetence?
- Které mé silné stránky se hodí pro kterou profesi?
- V jakém pracovním prostředí bych chtěl pracovat?

Fáze 2: Průzkum profesních oblastí

- Kde na internetu najdu důležité informace o kariéře?
- Jaké profese existují?
- Které činnosti se vykonávají na kterých pracovištích s jakým pracovním zařízením?

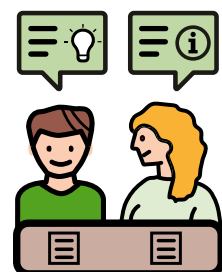
Fáze 3: Využití kontaktů s pracovním trhem

- Co se mohu dozvědět na AMS BIZ?
- Co se mohu dozvědět během dnů praktických pracovních zkušeností?
- Co se mohu dozvědět na veletrhu kariérového poradenství?

Fáze 4: Úspěšné zvládnutí žádosti o zaměstnání

- Kde najdu volná učňovská místa?
- Z čeho se žádost o práci skládá a jak pro ni vytvořím dokumenty?
- Jak se chovat na pracovním pohovoru?
- Jak se vypořádat s neúspěchy?

ÚVOD DO KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

Volba správné vzdělávací a profesní dráhy je také rozhodnutím o kvalitě budoucího života. Základním předpokladem je motivace zabývat se vlastními přáními a očekáváními, talentem a zájmy a naučit se sladit osobní představy se situací na trhu práce. Cílem je nejen seznámit žáky s profesemi, ale také je přimět, aby si uvědomili své schopnosti, a dát jim příležitost otevřít se neznámým oblastem se zvědavostí a odvahou.

Úspěšný začátek kariérového poradenství může podpořit další motivaci žáků a dobře je připravit na další fáze. Jedním z prvních kroků je vytvoření individuální složky kariérového portfolia.

VYTVOŘENÍ VLASTNÍ SLOŽKY PORTFOLIA

Stručný popis: Žáci si vytvoří individuální složku kariérového portfolia, do něhož si v průběhu volby povolání ukládají materiály (např. handouty), ke kterým se mohou vracet při volbě své profesní nebo vzdělávací dráhy.

Doba trvání: 1–2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Individuální práce

Realizace: Žáci si vytvoří vlastní složku kariérového portfolia, které zobrazuje a zpřehledňuje proces kariérového poradenství až po volbu povolání nebo odborné přípravy. Pro tyto účely použijí kroužkový pořadač v barvě podle vlastního výběru. Do složky kariérového portfolia se vloží asi 30 průhledných fólií, do nichž se ukládají vyplněné přehledové materiály (handouty), výtisky a fotografie/selfie.

Úvodní list: Moje složka kariérového portfolia → pod název žáci nalepí svou aktuální fotografii pasového formátu a obrázek podle vlastního výběru na téma povolání, který je obzvláště oslovuje. Pokud je k dispozici tiskárna, mohou jej také vyhledat na internetu, stáhnout a vytisknout. Případně jej mohou vystříhnout z časopisu nebo novin a nalepit.

Další listy jsou vytvořené v různých barvách a mohou být označeny takto:

1. Rozpoznání vlastních zájmů a silných stránek
2. Průzkum profesních oblastí
3. Využití kontaktů s pracovním trhem
4. Úspěšné zvládnutí žádostí o zaměstnání

Žáci mohou další listy také samostatně vytvářet, a to buď s využitím vlastních kreseb, nebo vystřižených obrázků.

Pracovní listy, na kterých v rámci kariérového poradenství pracovali, a dosažené výsledky ukládají do složky kariérového portfolia. Aktuálnost a úplnost složky portfolia lze podpořit tím, že žáci pravidelně prezentují jeho jednotlivé části.

Alternativa: Žáci si vytvoří virtuální složku kariérového portfolia, například s využitím nástrojů padlet.com nebo taskcards.de. Jednou z výhod je, že do nich lze integrovat i videa.

Potřebné materiály: Kroužkový pořadač, kartonové oddělovače, průhledné fólie, psací potřeby, ilustrované časopisy

MOJE OČEKÁVÁNÍ OD KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

Stručný popis: Žáci se zamyslí nad svými představami a očekáváními ohledně kariérového poradenství a diskutují o nich. Učitelé pomáhají strukturovat odpovědi, moderovat diskuzi a vytvářet společné porozumění procesu. Při zvyšování povědomí a formulování očekávání jde také o to, aby si žáci uvědomili, že mohou k utváření procesu kariérového poradenství, a tedy i výuky, sami přispět. To by také mělo posílit jejich motivaci k aktivní účasti.

Cíl(e):

- Reflexe vlastních očekávání od kariérového poradenství s cílem zvýšit angažovanost ve třídě
- Sebereflexe, uvědomění si potřeby vlastního přispění
- Vizualizace potenciálních rozdílů mezi očekáváním žáků a tím, čeho lze dosáhnout v hodinách kariérového poradenství

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Práce v malých skupinách, celý kolektiv

Realizace: Žáci se mají zamyslet nad tím, co pro ně kariérové poradenství znamená a co od něj očekávají. Významy a očekávání by měly být zapsány na kartičky (na každé kartičce jeden význam nebo očekávání) a umístěny na nástěnku. Tyto kartičky se probírají, resp. diskutují ve třídě. Očekávání lze také rozdělit takto:

- Co chci zjistit?
- Co by mělo být na konci mého osobního kariérového poradenství?
- Jak mohu sám přispět?
- Co je třeba udělat, abych byl spokojený?

Úkolem učitelů je strukturovat, moderovat a případně konkretizovat odpovědi žáků. Nerealistická očekávání je třeba důkladněji rozebrat. Těžko například najdete profesi se stoprocentní zárukou zaměstnání nebo nenáročnou profesi s nízkou úrovní vzdělání, ale vysokým nástupním platem. Cílem je zjistit základní motivy a potřeby žáků a hledat alternativní možnosti jejich naplnění.

Kromě toho žáci zapíší své osobní poznatky do handoutu „Moje očekávání od kariérového poradenství“ a založí jej do své složky kariérového portfolia. Na konci procesu volby povolání si pak mohou ověřit, zda se jejich očekávání potvrdila, nebo zda se dostavil nečekaný, někdy lepší výsledek.

Alternativa: Učitelé vyvěsí fáze kariérového poradenství jako plakáty ve třídě a žáci doplní svá očekávání (např. pomocí kartiček). Učitelé mohou také provést průzkum prostřednictvím aplikace Mentimeter a vytvořit Word cloud s očekáváními.

Potřebné materiály: Moderační karty, psací potřeby, nástěnka nebo magnetická tabule, handout „Moje očekávání od kariérového poradenství“

Zdroj: ABIF, www.abif.at

MOJE OČEKÁVÁNÍ OD KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

Otázka 1: Co se chci dozvědět v rámci kariérového poradenství?

1.

.....

2.

.....

3.

.....

Otázka 2: Co by mělo být na konci mého osobního kariérového poradenství?

1.

.....

2.

.....

3.

.....

Otázka 3: Jak mohu sám přispět?

1.

.....

2.

.....

3.

.....

Otázka 4: Co je třeba udělat, abych byl spokojený?

1.

.....

2.

.....

3.

.....

FÁZE 1

ROZPOZNÁNÍ VLASTNÍCH ZÁJMŮ A SILNÝCH STRÁNEK

FÁZE 1:

ROZPOZNÁNÍ VLASTNÍCH ZÁJMŮ A SILNÝCH STRÁNEK

Tyto metody mají žákům pomoci rozpoznat a představit si své silné stránky, dovednosti a zájmy, což je nezbytné pro volbu vzdělání a povolání. Žáci mohou zjistit své zájmy a silné stránky různými způsoby: pomocí sebeobrazu nebo vnějšího obrazu, karet dovedností a silných stránek, zájmových profilů nebo standardizovaných testů, a to jak on-line, tak v papírové podobě. Tyto výsledky (stejně jako výsledky nástroje BBO) jsou nedílnou součástí osobní složky kariérového portfolia.

MOJE PORTFOLIO I – TO JSEM JÁ!

Stručný popis: Tato metoda má žákům pomoci při vyjasňování jejich osobního profilu. Přemýšlejí o svých vlastnostech, nadání, dosavadních úspěších, představách o budoucnosti atd. V rozhovoru s lidmi, kterým důvěřují, jim pohled zvenčí může pomoci lépe posoudit vlastní schopnosti a nadání.

Cíl(e):

- Uvědomění si silných stránek a budoucích cílů
- Konfrontace s názorem druhých může vést k rozpoznání možných slepých míst

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Individuální práce

Realizace: Žáci obdrží od učitele (nebo v digitální podobě jako dokument Word) handout „Moje portfolio I – to jsem já!“, se kterým pracují během hodiny. Výsledky individuální práce lze probrat v malé skupině ve třídě či mimo školu s rodiči nebo důvěryhodnou osobou a doplnit je o „pohled zvenčí“ (tj. jak mě vidí jiní).

Alternativa: Žáci mohou vypracovat zadání také samostatně, jako domácí úkol, a získat názor důvěryhodné osoby mimo školu.

Potřebné materiály: Handout „Moje portfolio I – to jsem já!“

Zdroj: Pracovní list ibobb, „Moje portfolio – to jsem já!“, portal.ibobb.at/fileadmin/Berufsorientierung_und_Bildung/Z_h_Mein_Portfolio_neu.pdf, [poslední přístup: 22.08.2024].

MOJE PORTFOLIO I – TO JSEM JÁ!

Tento handout ti pomůže vyjasnit si tvůj osobní profil. Využij příležitost vypořádat se s otázkami a probrat je s lidmi, kterým důvěřuješ. Pohled zvenčí často pomůže lépe posoudit tvé schopnosti a nadání. Promluv si s ostatními o tom, jak tě vidí.

Otázka 1: Jak bych popsal sám sebe? Co mě charakterizuje?

Jsem...

Otázka 2: Jakých vlastností si na sobě cením?

Otázka 3: Jak by mě popsal můj nejlepší kamarád?

Otázka 4: V čem jsem obzvlášť dobrý?

Otázka 5: Co se mi v dětství obzvlášť dařilo? Jaké dovednosti jsem přitom využil?

Otázka 6: Kdybych si měl zvolit motto pro svou profesní budoucnost, jaké by bylo?

Otázka 7: Které školní předměty mě baví nejvíce a proč?

Otázka 8: V jakých oblastech bych se chtěl dále rozvíjet a co bych pro to mohl udělat?

Otázka 9: Co je pro mě v životě opravdu důležité?

Otázka 10: Jakou zpětnou vazbu jsem získal ze svých rozhovorů s ostatními?

MOJE PORTFOLIO II

Stručný popis: Při této metodě žáci analyzují své hodnoty, zájmy, znalosti, osobnostní rysy a požadované pracovní podmínky.

Cíl(e):

- Uvědomění si silných stránek a kompetencí
- Povědomí o požadovaných pracovních podmínkách

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, individuální práce

Realizace: Učitel představí „Moje portfolio II“ v podobě šesti oblastí s následujícími pojmy:

- Moje hodnoty
- Moje osobnostní rysy
- Mnou požadované pracovní podmínky
- Moje dovednosti
- Moje znalosti
- Moje zájmy

Učitel vysvětlí nebo prodiskutuje význam jednotlivých pojmů a uvede příklady možných odpovědí, aby zajistil všeobecné porozumění. Poté žáci obdrží handout „Moje portfolio II“ (lze i v digitální podobě jako dokument Word) a samostatně pracují na otázkách. V průběhu procesu kariérového poradenství lze toto schéma opakovaně rozšiřovat nebo aktualizovat. Výsledkem je přehled o vlastním profilu žáka, který ukazuje, co je pro žáka stěžejní. Tento profil lze následně použít jako podklad pro žádosti o zaměstnání a/nebo pohovory.

Alternativa: Po společné diskuzi ve třídě mohou žáci tento handout vyplnit jako domácí úkol.

Potřebné materiály: Handout „Moje portfolio II“

Zdroj: Databáze metod AMS, odkaz: <https://ams-forschungsnetzwerk.at/methoden/> [poslední přístup: 29.10.2024], založeno na modelu odborného vzdělávání A.D.V.P. (Activation du développement vocationnel et personnel – aktivizace odborného a osobního rozvoje)

MOJE PORTFOLIO II

Moje hodnoty: 	Moje osobnostní rysy:
Mnou požadované pracovní podmínky: 	Moje dovednosti:
Moje znalosti: 	Mé zájmy:

MŮJ OTISK PRSTU – ČÍM JSEM JEDINEČNÝ!

Stručný popis: To, co dělá člověka nezaměnitelným, je stejně jedinečné jako jeho otisk prstu. V ekonomice mluvíme o jedinečné prodejní nabídce nebo USP (= Unique Selling Proposition). Kdo zná svou USP, může se v motivačních dopisech a na pracovních pohovorech jasně odlišit od konkurence, a upoutat tak větší pozornost.

Cíl(e):

- Uvědomění si vlastních schopností a dovedností
- Omezení pozitivních slepých míst (neznámých osobnostních rysů)

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Práce ve dvojicích

Realizace: Všichni žáci jsou svým způsobem jedineční. Aby žáci zjistili, čím jsou jedineční a osobití, požádají důvěryhodnou osobu, aby jim v rámci domácího úkolu odpověděla na otázky týkající se jejich osoby. Externí hodnocení jim poskytuje pohled zvenčí a umožňuje jim rozpoznat silné stránky, kterých si možná sami nejsou vědomi.

Učitel nakopíruje všem žákům handout „Můj otisk prstu – čím jsem jedinečný!“, který mohou použít při rozhovoru s přáteli nebo příbuznými.

Po vypracování domácího úkolu se žáci sejdou ve dvojicích a vymění si své osobní „otisky prstů“ v podobě handoutu. Toho se využije k přednesení pochvalného projevu na adresu druhého žáka před celou třídou. Řečník může pochvalnou řeč doplnit také vlastními pozitivními myšlenkami a postřehy o schopnostech, silných stránkách a zásluhách žáka.

Vyplněný handout se uloží do složky kariérového portfolia a lze jej použít při přípravě motivačních dopisů a pracovních pohovorů.

Potřebné materiály: Handout „Můj otisk prstu – čím jsem jedinečný“

Zdroj: Jambor, Eva / Reißner, Gerda / Steinl, Marietta (2021): Posilování mládeže, příručka pro učitele/učitelky (Jugend stärken, Handbuch für Lehrer/innen). Band 4: A2 Perspectives Challenges. Cesty k (vysněné) práci (Wege zum (Traum-)Beruf). Doprovodné materiály pro učitele/učitelky, s. 11 (Begleitmaterialien für Lehrer/innen, S. 11) Viz: www.jugendstaerken.at [poslední přístup: 22.08.2024].

MŮJ OTISK PRSTU – ČÍM JSEM JEDINEČNÝ!

JMÉNO: _____

Otázka 1: Jaké jsou jeho/její tři nejdůležitější silné stránky nebo přednosti?

Silná stránka 1:

Silná stránka 2:

Silná stránka 3:

Otázka 2: V jakých situacích se projevují jeho/její přednosti?

Otázka 3: Jak už nyní využívá své silné stránky a jak je může využívat ve svém dalším životě?

Otázka 4: Pokud si představíte sami sebe jako šéfa nebo šéfku společnosti, které z těchto vlastností by se vám při pracovním pohovoru líbily?

MOJE DIGITÁLNÍ JÁ A DALŠÍ OBLASTI ŽIVOTA

Stručný popis: Žáci se zamýšlejí nad svým chováním, silnými a slabými stránkami a zkušenostmi s učením v různých oblastech života. Na základě specificky diferencovaného pohledu na analogový a digitální svět lze navrhnout, jak mohou mladí lidé užitečně přenést to, co se naučili nebo zažili při hraní her nebo digitální komunikaci, do jiných oblastí života.

Cíle:

- Rozpoznávání různých vzorců chování na základě různých rolí
- Získání povědomí o digitální identitě a její odlišení od ostatních oblastí života
- Srovnání a přenos dovedností získaných v oblasti digitálních médií, her atd. do jiných oblastí života

Doba trvání: 1–2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Individuální práce, práce ve dvojicích

Realizace: Učitel nechá žáky pracovat samostatně a nakreslit do středu listu papíru (formát A4) kruh, který je pojmenován „Já“ a má představovat příslušného žáka jako osobu.

Kolem tohoto kruhu se nyní nakreslí další kruhy, které jsou označeny různými oblastmi života / situacemi / rolemi, které jsou pro žáky důležité.

Například:

- Já v rodině
- Já pro kamarády
- Já jako partner
- Já v metru
- Já ve škole

Poté se žáci rozdělí do dvojic a střídají se v pokládání následujících otázek, týkajících se různých já.

- „Čím jsi tam známý/oblíbený?“
- „Jak se chováš k ostatním?“
- „Jaký jazyk / jaké vyjadřování zde volíš?“
- „Jaké jsou tvoje silné/slabé stránky? Co zde funguje dobře / co nefunguje tak dobře?“
- „Co ses tady naučil nebo musel naučit?“

Během rozhovoru žáci rozpoznávají různé způsoby chování v závislosti na příslušné roli.

Nakonec se nakreslí kruh, který lze nazvat například „Digitální já“ (nebo také konkrétněji, jako „Já na sociálních médiích“ či „Herní já“). Znovu se kladou stejné otázky a porovnávají se s jinými oblastmi života. V závislosti na cíli/zaměření výuky lze nyní také iniciovat transfery z analogové do digitální oblasti nebo naopak, např.:

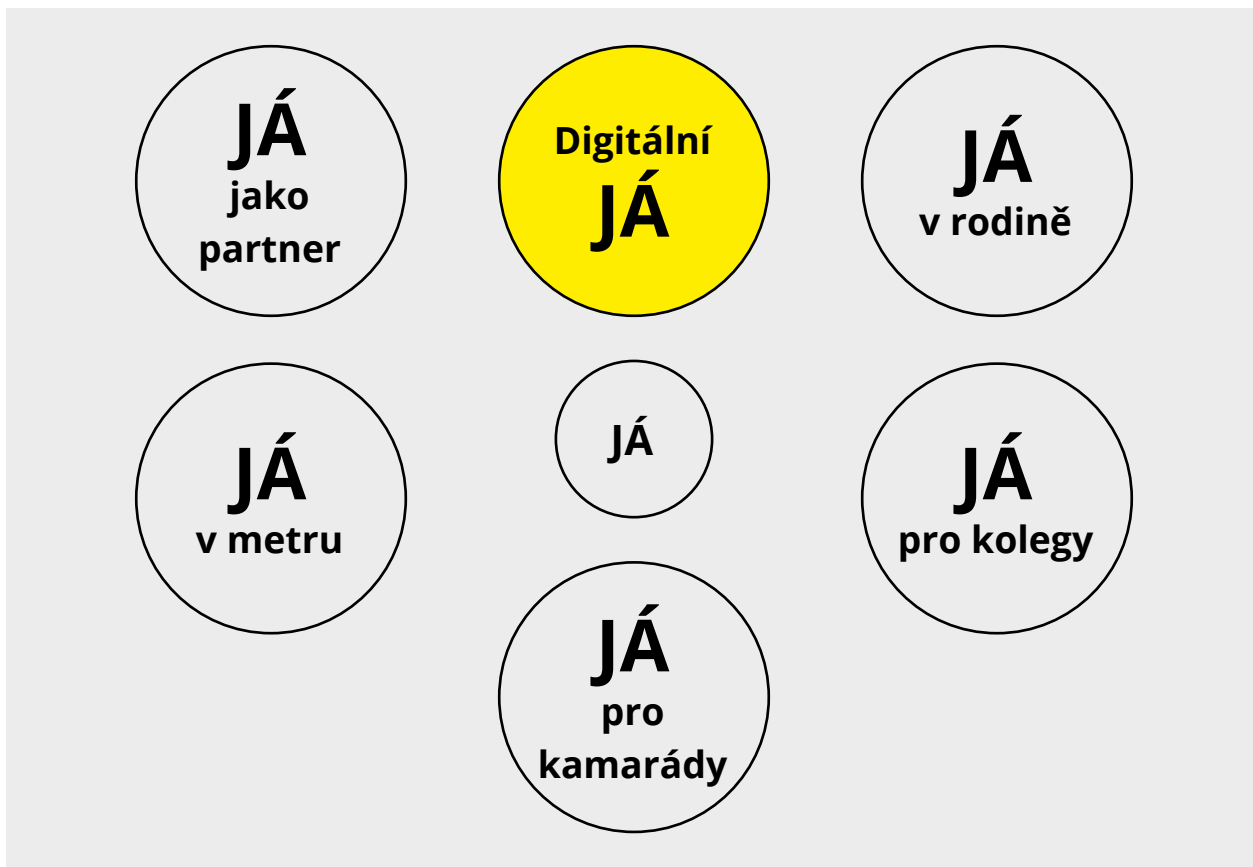
- „Pokud jsi na veřejnosti / v metru velmi ohleduplný, zdrženlivý a přátelský, proč ne na WhatsAppu/Instagramu/Robloxu/Minecraftu?“
- „Pokud v počítačové hře opravdu vytrváš, aby ses dostal na další úroveň, pilně trénuješ, aby ses zlepšil, a úspěšně řídíš celé impérium, co potřebuješ v práci / ve škole, aby se ti lépe dařilo?“

Potřebné materiály: 1 list papíru A4, 1 tužka

Zdroj: ARGE Berufliche Orientierung / Voglhofer, Margit / Nemeth, Max (o.j.): My Minime. & Nemeth, Max (o.j.): Nebezpečí pro mladé lidi v digitálním světě (Gefahren für Jugendliche in der digitalen Welt) [Odkaz: https://ams-forschungsnetzwerk.at/methoden/](https://ams-forschungsnetzwerk.at/methoden/) [poslední přístup: 29.10.2024]

VZOROVÝ NÁČRTEK: MOJE DIGITÁLNÍ JÁ A DALŠÍ OBLASTI ŽIVOTA

OBRAZ SEBE SAMA – CIZÍ OBRAZ

Stručný popis: Při výběru povolání je důležité, aby žáci dobře zhodnotili sami sebe. Pomocí této metody si žáci uvědomují své vlastní silné stránky a kompetence. Porovnáním sebehodnocení a vnějšího hodnocení pomocí seznamu některých klíčových schopností/dovedností mají žáci možnost rozšířit a ověřit si obraz sebe sama o další pohled ze svého okolí (např. člena rodiny, kamaráda apod.).

Cíl(e):

- Uvědomění si vlastních schopností a dovedností
- Srovnáním obrazu sebe sama s vnějším obrazem omezit slepá místa (neznámé osobnostní rysy)

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Individuální práce

Realizace: Každý žák obdrží handout „Profil schopností – obraz sebe sama“ s běžnými schopnostmi. Žáci si jej přečtou, což trvá asi deset minut. Poté žáci individuálně ohodnotí své vlastní schopnosti na stupnici od „velmi dobré“ po „nedobré“ s využitím handoutu „Profil schopností“. Stejně jako v dotazníku každý zaškrtně v rozdaném handoutu políčko, ve kterém se pozná.

Ve druhém kroku žáci obdrží druhý handout „Profil schopností – vnější obraz“. Rodinný příslušník, spolužák ze školy nebo kamarád jsou požádáni, zda by nyní mohli vyplnit druhý handout a popsat příslušného žáka. Nakonec se oba výsledky porovnají a žák v obrazu sebe sama (handout 1) označí, ve kterých oblastech jsou rozdíly v hodnocení směrem nahoru nebo dolů.

Žáci si pak oba listy zařadí do složky kariérového portfolia.

Potřebné materiály: Handout „Profil schopností – obraz sebe sama“ a „Profil schopností – vnější obraz“

Zdroj: Model kariérového poradenství kvalifikačního projektu TIO, upravený ABIF (www.abif.at).

HANDOUT „PROFIL SCHOPNOSTÍ – OBRAZ SEBE SAMA“

Schopnosti	Velmi dobré	Dobré	Uspokojivé	Špatné
Fyzická odolnost				
Manuální zručnost a obratnost prstů				
Prostorová představivost				
Matematické a počítačské schopnosti				
Technické znalosti				
Digitální kompetence				
Ústní jazykové dovednosti				
Písemné jazykové dovednosti				
Logické myšlení				
Tvůrčí schopnosti, kreativita				
Obecná schopnost učení				
Schopnost soustředění				
Schopnost zapamatování, paměť				
Schopnost reakce				
Organizační talent				
Přizpůsobivost				
Schopnost navazovat kontakty				
Schopnost spolupracovat				
Komunikační dovednosti				
Empatie				
Schopnost se prosadit				
Samostatnost				
Psychická odolnost				

PROFIL SCHOPNOSTÍ – VNĚJŠÍ OBRAZ

Schopnosti	Velmi dobré	Dobré	Uspokojivé	Špatné
Fyzická odolnost				
Manuální zručnost a obratnost prstů				
Prostorová představivost				
Matematické a počítařské schopnosti				
Technické znalosti				
Digitální kompetence				
Ústní jazykové dovednosti				
Písemné jazykové dovednosti				
Logické myšlení				
Tvůrčí schopnosti, kreativita				
Obecná schopnost učení				
Schopnost soustředění				
Schopnost zapamatování, paměť				
Schopnost reakce				
Organizační talent				
Přizpůsobivost				
Schopnost navazovat kontakty				
Schopnost spolupracovat				
Komunikační dovednosti				
Empatie				
Schopnost se prosadit				
Samostatnost				
Psychická odolnost				

OBRAZY BUDOUNOSTI

Stručný popis: Žáci analyzují své představy o vzdělávání a kariéře. Sebereflexe a reflexe s ostatními slouží k ověření toho, zda jejich vlastní profesní aspirace odpovídají jejich vlastním představám.

Cíl(e):

- Uvědomit si, jaká jsou očekávání od budoucího vzdělávání nebo profesní činnosti

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Individuální práce

Realizace: Učitel poskytne žákům handout „Obrazy budoucnosti“, který popisuje různé oblasti činnosti, pracovní situace atd. Žáci zaškrtnou nebo označí oblasti činnosti, které odpovídají jejich představám, a diskutují o nich ve dvojicích nebo malých skupinách. Výsledky a odpovědi lze také probrat s rodinnými příslušníky nebo přáteli.

Ve druhém kroku žáci porovnávají své představy („obrazy budoucnosti“) s charakteristikami a požadavky na pracovní místa v jejich požadovaných povoláních nebo požadovaných vzdělávacích programech, aby zjistili rozdíly mezi svými přáními nebo představami a „realitou“ (kontrola reality). K tomuto účelu lze využít různé zdroje, včetně profesní encyklopedie AMS, whatchado, rozhovorů s lidmi při (virtuálních) návštěvách firem nebo modelových situacích, dnů na zkoušku apod. Tyto rozdíly lze také řešit v rámci poradenství (např. při koučování mládeže) nebo koučování a společně s žáky hledat řešení.

Potřebné materiály: Handout „Obrazy budoucnosti“

Zdroj: ibobb, pracovní list „Obrazy budoucnosti“, https://portal.ibobb.at/fileadmin/Berufsorientierung_und_Bildung/Z_n_Zukunftsbilder_neu.pdf [poslední přístup: 29.10.2024]

OBRAZY BUDOUNOSTI

Tento handout ti má pomoci zamyslet se nad tvými představami o vzdělávání a profesi. Věnuj čas přemýšlení o odpovědích a diskutuj o nich s někým! V seznamu zaškrtni, co očekáváš od své budoucí profesní činnosti:

- ☐ Být kreativní
- ☐ Mít dobré vyhlídky na povýšení
- ☐ Dělat smysluplnou práci
- ☐ Mít velkou míru samostatnosti a zodpovědnosti
- ☐ Být uznáván
- ☐ Pracovat s lidmi
- ☐ Pracovat v zahraničí
- ☐ Pomáhat ostatním lidem
- ☐ Pokud možno se v práci nestresovat
- ☐ Možnost dobře skloubit práci a volný čas / rodinu
- ☐ Pracovat co nejvíce v městském prostředí
- ☐ Možnost studovat a pracovat v místě současného bydliště
- ☐ Možnost přispět svými manuálními dovednostmi
- ☐ Absolvovat krátké vzdělávání
- ☐ Osamostatnit se později
- ☐ Absolvovat náročné vzdělávání
- ☐ Specializovat se
- ☐ Zažít spoustu rozmanitých věcí
- ☐ Budovat profesní kariéru
- ☐ Mít milé kolegy a kolegyně
- ☐ Mít dobrý příjem
- ☐ Najít si bezpečné pracoviště
- ☐ Být brzy finančně nezávislý
- ☐ Mít pocit profesního úspěchu
- ☐ Vidět výsledky své práce okamžitě
- ☐ Moci hodně cestovat
- ☐ Rozvíjet své osobní dovednosti a nápady
- ☐ Vykonyvat zajímavou a náročnou práci
- ☐ Mít příjemné pracoviště z hlediska hlučnosti, čistoty, pracovního prostředí, pracovní doby atd.
- ☐ Mít práci, která nepřináší tolik peněz, ale přináší uspokojení

OBRAZY BUDOUCNOSTI (POKRAČOVÁNÍ)

Promluv si s někým, komu důvěřuješ!

Otázka 1: Jaká očekávání chci v každém případě naplnit? V jakých profesích by to bylo možné?

Otázka 2: V jakých (budoucích) očekáváních bych byl ochoten udělat kompromis?

Otázka 3: Jaká další vzdělávání by tedy přicházela v úvahu?

Otázka 4: V jaké profesi nebo v jakém vzdělávacím programu by mě důvěryhodná osoba viděla?

TÝM NA PRODEJ

Stručný popis: Cílem tohoto cvičení je, aby si žáci v malé skupině představili své vlastní dovednosti a osobní kompetence a umístili se podle nich do týmu (zde jako zaměstnanci firemního oddělení). Při hraní rolí kreativně odvozují možné profesní činnosti a vytvářejí nabídky pro trh.

Cíl(e):

- Uvědomění si osobních schopností a dovedností tvůrčím způsobem
- Identifikace možných profesních činností a rozpoznání tržních příležitostí

Doba trvání: 2–3 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, práce v malých skupinách

Realizace: Učitel uvede cvičení tak, že ve třídní skupině proběhne hraní rolí, při kterém se zaměří na osobní kompetence a možné profesní činnosti. Za tímto účelem by se žáci měli sejit v malých skupinkách asi po šesti. Žáci obdrží handout „Tým na prodej“ s textem, který učitel nahlas přečte. (Učitel je v této hře v roli šéfa společnosti.)

Jakmile týmy nebo skupiny splní úkol, výsledky jsou prezentovány učiteli a ostatním týmům.

Potřebné materiály: Handout „Tým na prodej“, listy A3, případně plakáty, psací potřeby, olejové pastely

Zdroj: Francis, Dave / Young, Don (2001): Větší úspěch v týmu (Mehr Erfolg im Team) Tréninkový program se 46 cvičeními pro zlepšení výkonnosti pracovních skupin (str. 189) (Ein Trainingsprogramm mit 46 Übungen zur Verbesserung der Leistungsfähigkeit in Arbeitsgruppen (S.189)), upravený společností ABIF (www.abif.at)

TÝM NA PRODEJ

Všichni pracují v interním poradenském oddělení velké společnosti. Doba je zlá. Včera měl vedoucí oddělení schůzku se svým šéfem, který mu vysvětlil:

„Je mi líto, že to musím říct, ale dosáhli jsme kritické hranice a je velmi nejisté, zda naše společnost přežije. Jak víte, vždy jsme byli velmi slušní a nikdy jsme nepropouštěli lidi, pokud to nebylo nezbytně nutné. Za současného stavu vidím pro vaše oddělení / váš tým pouze dvě možnosti:

Zavíráme. Anebo:

Vaše služby nabídneme také na volném trhu a pokryjeme tak 50 % vašeho rozpočtu.

Vím, že trh je mizerný a konkurence velmi silná, ale věřím, že to dokážeme. Pokud si přejete, můžete se také proškolit a získat nové odborné znalosti, jestliže sami poneseáte náklady. Dávám vám šest měsíců na plánování a přípravu.“

Pracovní pokyny pro malou skupinu až 6 osob (doba provádění: 2 vyučovací jednotky):

- Analyzujte dovednosti a talenty, které máte ve skupině a které by mohly být užitečné pro jiné společnosti nebo organizace.
- Analyzujte nedostatky skupiny a prodiskutujte, zda je třeba se proškolit a získat tak další odborné znalosti.
- Jaká opatření musíte přijmout v příštích šesti měsících?
- Navrhněte reklamní prospekt, který můžete použít k přilákání potenciálních zákazníků a klientů k novému týmu a jeho službám!
- Které stávající kompetence potřebujete ještě rozvíjet, které si potřebujete osvojit?

PRÁCE S KARTAMI KOMPETENCÍ

Stručný popis: Karty kompetencí jsou praktickou a interaktivní metodou, jak rozpoznat a podpořit potenciál žáků a pomáhají jim ujasnit si jejich představy o povolání. V závislosti na sadě karet jsou kompetence pro hlavní oblasti kompetencí zobrazeny buď pouze obrázky, nebo jsou doplněny jednoduchými pojmy a popisy.

Jako příklad jsou zde představeny „Karty činností a kompetencí“ biv-integrativ ([biv – akademie pro integrativní vzdělávání: materiál \(biv-integrativ.at\)](https://www.biv-integrativ.at/)).

Cíl(e):

- Hravé uvědomění si vlastních silných stránek a kompetencí
- Poukázání na možné vzdělávací programy a profese

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Individuální práce, skupinová práce

Realizace: Učitel vytiskne, vystřihne a zalaminuje dvě sady karet „Činnosti“ a „Kompetence“ z biv-integrativ ([biv – akademie pro integrativní vzdělávání: materiál \(biv-integrativ.at\)](https://www.biv-integrativ.at/)) ve 4 až 5 kopiích.

Učitel vezme obě sady karet do třídy a rozdělí žáky do 4 až 5 skupin. Učitel rozdává žákům karty činností a kompetencí (jedna sada karet na skupinu) a probere je s nimi formou příkladů. Žáci si pak blíže prohlédnou sady karet a každý žák si vybere 4–5 karet s činnostmi a 4–5 karet s kompetencemi, které ho obzvláště zaujaly, a vyfotí si je svým mobilním telefonem.

Pokud mají žáci jakékoli dotazy k jednotlivým činnostem nebo kompetencím, mohou se obrátit na učitele.

V malých skupinách žáci diskutují o tom, 1) jaké kompetence potřebují pro vybrané činnosti a 2) jaké profese lze k daným činnostem a kompetencím přiřadit jako příklady.

Každý žák by tak měl být schopen určit alespoň 2–3 možná povolání, která jsou pro něj vhodná.

Pořízené fotografie činností a kompetencí lze vytisknout a založit spolu s možnými povoláními do složky kariérového portfolia (např. ve formě koláže).

Alternativa: Nákup karet silných stránek a/nebo kompetencí, např. Karty kompetencí Bertelsmannovy nadace (Kompetenz & Berufekarten, Bertelsmannstiftung). Tyto sady karet jsou k dispozici také v několika jazycích.

Potřebné materiály: 4–5 sad karet

Zdroje: Sada karet činností a kompetencí biv-integrativ (ke stažení ve formátu PDF na webových stránkách biv – akademie pro integrativní vzdělávání: materiál – výukové materiály), <https://www.biv-integrativ.at/material#c2149> [poslední přístup: 22.08.2024] Karty kompetencí Bertelsmannovy nadace pro profesní a migrační poradenství (Kompetenzkarten der Bertelsmannstiftung für die Berufs- und Migrationsberatung), <https://www.bertelsmann-stiftung.de/de/publikationen/publikation/did/bastelbogen-kompetenzkarten> [poslední přístup: 30.10.2024]

TEST VOLBY POVOLÁNÍ „DĚLEJ, CO UMÍŠ!“ – ZÁJMY

Stručný popis: Věcem a činností, které nás zajímají, věnujeme zpravidla více pozornosti a času než jiným obsahům, což přirozeně znamená, že v určitých oblastech toho umíme a dokážeme více než v jiných. Naše zájmy jsou proto důležitým vodítkem při volbě povolání: O které oblasti se zajímáme, známe je, umíme v nich tedy více a jsme také více motivováni se jimi zabývat a věnovat se jim?

Cíl(e):

- Uvědomění si vlastních zájmů
- Identifikace možných profesních oblastí, které odpovídají vlastním zájmům

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Individuální práce

Realizace: Učitel rozdává žákům ve třídě dotazník „DĚLEJ, CO UMÍŠ!“ a vyzve je k jeho vyplnění. Výsledky se pak probírají ve třídě:

- Byly pro mě odpovědi snadné?
- Bylo snadné pojmenovat své zájmy – nebo to bylo těžké?
- Jsou výsledky překvapivé nebo očekávané?
- Jaké profese si žáci představují v jednotlivých kategoriích?

Učitel pak společně s žáky shromáždí možné příklady povolání pro jednotlivé kategorie a probere s nimi potřebné vzdělání a předpoklady.

Příklady povolání pro příslušné výsledky v zájmovém testu:

- **Obchod:** maloobchodní prodejce, velkoobchodní prodejce, prodejce v oblasti nemovitostí, prodejce v oblasti IT, prodejce v oblasti elektronického obchodu
- **Zdravotnictví a sociální oblast:** učitel mateřské školy, zdravotnický asistent nebo ošetrovatelský asistent, lékař, učitel
- **Věda:** Laboratorní asistent, bioinformatik, procesní inženýr, biotechnolog, různé studijní obory, např. fyzika, biologie, medicína, ...
- **IT a technika:** informační technolog, vývoj kódů a aplikací, mediální specialista, správce sítě, manažer bezpečnosti IT
- **Umění a kultura:** mediální pracovník, kulturní manažer, turistický průvodce, muzejní pedagog
- **Cestovní ruch a služby:** kuchař, asistent v hotelnictví a gastronomii, číšník, asistent v cestovní kanceláři, strojvedoucí
- **Právo a bezpečnost:** policista, vězeňský dozorce, detektiv a bezpečnostní služba
- **Řemeslo:** elektrikář, technik ve stavebnictví, mechanik jízdních kol, automechanik, mechatronik, zubní technik, elektrotechnik, obráběč kovů, úklidový technik, chladírenský technik, optik, akustik sluchadel, specialista na likvidaci a recyklaci odpadů, technik odpadních vod, lesní technik, florista, strojní inženýr
- **Kancelář:** administrativní pracovník, velkoobchodní prodejce, asistent pro řízení akcí, administrativní asistent, kancelářský asistent, personální služby

Potřebné materiály: Handouty „Test volby povolání ‚Dělej, co umíš!‘ – zájmy“

Zdroj: Neubauer, Aljoscha (2018): Dělej, co umíš! (Mach, was Du kannst!) Deutsche Verlagsanstalt München.

TEST VOLBY POVOLÁNÍ „DĚLEJ, CO UMÍŠ!“ – ZÁJMY

Mám zájem o následující činnosti související s prací?	vůbec ne	spíš ne	ano i ne	spíše ano	hodně	
... radit lidem v oblasti výživy	1	2	3	4	5	F
... sestavovat jednotlivé části stroje/zařízení	1	2	3	4	5	H
... hrát v divadelní hře	1	2	3	4	5	E
... pečovat o osoby se zdravotním postižením v každodenním životě	1	2	3	4	5	B
... určovat, které výrobky bude společnost vyrábět a prodávat	1	2	3	4	5	A
... zjišťovat, zda jsou nutné opravy předmětů	1	2	3	4	5	H
... navrhovat kulisy	1	2	3	4	5	E
... poskytovat někomu informace po telefonu	1	2	3	4	5	I
... plánovat a řídit činnosti podniku	1	2	3	4	5	A
... psát vlastní texty/písně	1	2	3	4	5	E
... stát se odborníkem v oblasti výzkumu	1	2	3	4	5	C
... přijímat rezervace a objednávky	1	2	3	4	5	I
... zastupovat osobu u soudu	1	2	3	4	5	G
... produkovat film / divadelní hru	1	2	3	4	5	E
... vyměňovat produkty a nabízet služby	1	2	3	4	5	I
... provádět vyšetřování porušení právních předpisů	1	2	3	4	5	G
... pečovat o lidi, kteří potřebují pomoc	1	2	3	4	5	B
... vytvářet hotelové a cestovní nabídky	1	2	3	4	5	F

Mám zájem o následující činnosti související s prací?	vůbec ne	spíše ne	ano i ne	spíše ano	hodně	
... vytvářet prodejní strategie	1	2	3	4	5	A
... plánovat a realizovat sportovní a volnočasové aktivity pro hosty	1	2	3	4	5	F
... vytvořit zápis ze schůzky	1	2	3	4	5	I
... testovat vědecké teorie a modely	1	2	3	4	5	C
... poradit někomu ohledně počítačového hardwaru nebo softwaru	1	2	3	4	5	D
... stát při lidech v obtížných životních situacích	1	2	3	4	5	B
... navrhovat a projektovat technické konstrukce	1	2	3	4	5	D
... pracovat s různými materiály (barva, sklo, dřevo, kov, ...)	1	2	3	4	5	H
... podporovat pacienty při jejich fyzickém/psychickém zotavení	1	2	3	4	5	B
... shromažďovat a zpracovávat důkazy	1	2	3	4	5	G
... tvořit a kontrolovat ceny	1	2	3	4	5	A
... analyzovat a chápat software v počítači	1	2	3	4	5	D
... uvádět stroje/zařízení do provozu	1	2	3	4	5	H
... radit lidem ohledně jejich kondice	1	2	3	4	5	F
... pracovat se silným vědeckým a metodologickým zaměřením	1	2	3	4	5	C
... vynášet rozsudky při soudních jednáních	1	2	3	4	5	G
... sdělovat nejnovější vědecké poznatky	1	2	3	4	5	C
... programovat a testovat software pro různá koncová zařízení	1	2	3	4	5	D

Úspěšně jste dokončili průzkum zájmů a nyní si můžete prohlédnout své výsledky. To vám pomůže rozpoznat, které oblasti zájmu jsou ve vašem osobním zájmovém profilu obzvláště výrazné.

Sečtete hodnoty odpovědí (vůbec ne = 1 bod; hodně = 5 bodů) a podle nejvyššího celkového skóre zjistíte, které zájmy (A–I) jsou u vás nejvýraznější.

A: **B:** **C:** **D:** **E:** **F:** **G:** **H:** **I:**

Mám zájem o následující činnosti související s prací?					
A	Obchod				
B	Zdraví a sociální oblast				
C	Věda				
D	IT a technika				
E	Umění a kultura				
F	Cestovní ruch a služby				
G	Právo a bezpečnost				
H	Řemeslo				
I	Kancelář				
		4–7 bodů	8–11 bodů	12–15 bodů	16–20 bodů
		vůbec ne	spíš ne	spíše ano	hodně

- A Obchod:** Tato oblast vykazuje obchodní/ekonomický zájem. Patří sem profese, které zahrnují kancelářské práce při obchodování se zbožím nebo penězi nebo které zahrnují pozorování trhu, reklamu či plánování výroby a prodeje. Mezi nejdůležitější úkoly patří (mezinárodní) plánování, organizace, účetnictví a řízení.
- B Zdraví a sociální oblast:** Tato oblast zájmu zahrnuje zdravotnictví a sociální oblast. Tato oblast zahrnuje na jedné straně profese, jako je ošetřovatelství, porodnictví nebo lékařské služby, a na straně druhé profese, jako je péče o děti, sociální práce, poradenství, podpora zdravotně postižených a starších osob a péče o ně, vzdělávání a výuka. Obecně se práce v této oblasti zájmu zaměřuje na výuku, poradenství, péči a podporu druhých lidí v různých životních situacích.
- C Věda:** Tato oblast odráží zájem o vědu a výzkum. Najdete zde odborné činnosti, při nichž se provádějí experimenty a výzkum na základě vědeckých metod v nejrůznějších specializovaných oborech. To zahrnuje pozorování ve volné přírodě i experimenty ve vědeckých laboratořích. Významné může být i spojení vědeckých poznatků základního výzkumu s technickou a praktickou realizací, stejně jako komunikace vědeckých poznatků formou publikací, výuky nebo práce s veřejností.
- D IT a technika:** Tato oblast souvisí se zájmem o informační technologie a inženýrství, což zahrnuje pracovní profily, jako je technický design nebo vývoj hardwaru a softwaru, správa dat a datové sítě, síťové technologie, komunikace a telekomunikace. Základním požadavkem v této oblasti je zájem o vědu a techniku a jejich pochopení, jakož i ochota podílet se na utváření a sledování neustálého vývoje v této oblasti.

- E Umění a kultura:** Tato oblast zahrnuje umělecké a kulturní zájmy. Vhodné profese lze najít v uměleckých řemeslech, jako je kamenictví, sklářství nebo zlatnictví a stříbrnictví, a v uměleckých oborech, jako je malířství, film, televize, divadlo, literatura, tanec nebo hudba. Zahrnuje také profese, které se zabývají kulturními a humanitními úkoly, jako je cizojazyčná korespondence, žurnalistika nebo literatura a lingvistika.
- F Cestovní ruch a služby:** Tato oblast vykazuje profesionální zájem o cestovní ruch, wellness a související služby. Patří sem činnosti, jako je organizace nebo řízení pobyků a výletů hostů, pohostinnost a činnosti v oblasti fitness a wellness. Obecně tato oblast zájmu zahrnuje profese v oblasti služeb (např. pomocné práce v hotelnictví a gastronomii, masáže, péče o nohy a ruce) a v oblasti organizace a marketingu (např. sportovní nebo hotelový management).
- G Právo a bezpečnost:** Mnoho pracovních profilů v této oblasti je zařazeno do veřejného sektoru. Patří mezi ně policie, hasiči, armáda a právní systém. Vhodná jsou například administrativní zaměstnání ve veřejných orgánech nebo úřadech nebo právnické či výkonné profese v právnické profesi, v policejní službě, při řešení katastrof nebo v politice. Existuje také možnost pracovat v soukromém sektoru, například jako právník pro velkou společnost nebo v oblasti bezpečnostních/ochranných služeb.
- H Řemeslo:** Tato oblast ukazuje zájem o řemeslné činnosti s různými materiály, jako je sklo, dřevo, kov, barvy atd., při sestavování, opravách a restaurování předmětů nebo zařízení. Patří mezi ně řada tradičních řemesel, jako je elektrotechnik, tesař, malíř a natěrač, klempíř, pokrývač, zedník, automechanik, pokrývač a strojní inženýr.
- I Kancelář:** Tato oblast naznačuje zájem o kancelářské práce, jako je správa spisů a kancelářských materiálů, poskytování informací po telefonu, provádění výpočtů, jako jsou odhady nákladů, pořizování zápisů z jednání atd. Mezi typické profese patří sekretářka nebo prodavač v maloobchodě.

TEST VOLBY POVOLÁNÍ „DĚLEJ, CO UMÍŠ!“ – KOMPETENCE

Stručný popis: Každá profesní činnost v sobě skrývá riziko nadměrné nebo nedostatečné náročnosti. Obojí může vést ke ztrátě motivace. Při výběru povolání je proto důležité zaměřit se nejen na zájmy, ale také na talent, nadání a dovednosti. Na profese jsou kladeny určité požadavky. Jasná představa o vlastních kompetencích je dobrým základem pro realistickou volbu povolání.

Cíl(e):

- Uvědomění si vlastních kompetencí a jejich porovnání s možnými profesemi

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Individuální práce

Realizace: Učitel rozdá žákům ve třídě dotazník a vyzve je k jeho vyplnění. Výsledky se pak probírají ve třídě:

- Byly pro mě odpovědi snadné?
- Jsou výsledky překvapivé nebo očekávané?
- Odpovídají mé zájmy mým schopnostem / mému nadání?
- Kdybych si představil, že toto je kompetenční profil mého kamaráda, co bych mu poradil? Jaká povolání by mohl můj kamarád vykonávat?

Příklady dobře sladěných zájmů a schopností/nadání jsou následující:

Zaměření zájmu „Obchod“ a jazyková nebo matematická kompetence

Zaměření zájmu „Zdraví a sociální oblast“ a interpersonální nebo přírodovědná kompetence

Zaměření zájmu „Věda“ a matematická kompetence

Zaměření zájmu „IT a technika“ a matematická nebo prostorová kompetence

Zaměření zájmu „Umění a kultura“ a tvůrčí, umělecká, estetická, hudební kompetence

Zaměření zájmu „Řemeslo“ a kinestetická nebo prostorová kompetence

Následná činnost: Učitel uvede příklady profesí a zeptá se žáků, které kompetence jsou pro ně důležité. Co se v této profesi dělá? V čem musí být člověk dobrý?

Rozpoznání vlastních zájmů a silných stránek

Níže jsou uvedeny některé profese jako příklady, které by mohly být v průběhu výuky probírány:

Mediální specialista, zaměření na tržní komunikaci a reklamu: jazyková kompetence, kreativně-umělecká kompetence, estetická kompetence

Finanční a účetní asistent: matematická kompetence

Kancelářský pracovník: matematická kompetence, jazyková kompetence

Stavební inženýr: matematická kompetence, prostorová kompetence

Specialista na likvidaci a recyklaci odpadů: kinestetická kompetence,¹ matematická kompetence

Stavební a montážní technik: matematická kompetence, kinestetická kompetence

Vývoj aplikací: matematická kompetence, prostorová kompetence

Technik v automobilovém průmyslu: matematická kompetence, prostorová kompetence, kinestetická kompetence

Elektrotechnik: matematická kompetence, kinestetická kompetence

Kadeřník: kreativně-umělecká kompetence, estetická kompetence, interpersonální kompetence

Zubní technik: kinestetická kompetence

Učitel mateřské školy: interpersonální kompetence, hudební kompetence

Bioinformatik: matematická kompetence

Chovatel zvířat, veterinář, zahradní architekt, krajinář, květinář: přírodovědná kompetence, personální kompetence

Sociální pracovník, lékař, zdravotník, hasič: intrapersonální kompetence, personální kompetence, částečně přírodovědná kompetence

Kromě toho může učitel žákům zadat, aby vyjmenovali další profese, a pak společně ve třídě uspořádat brainstorming, které kompetence jsou pro kterou z uvedených profesí potřeba. Pokud žáci již mají určité profesní ambice, mohou si nyní ověřit, zda kompetence, které mají podle testu, odpovídají i danému povolání.

Potřebné materiály: Handouty „Test volby povolání ‚Dělej, co umíš!‘ – kompetence“

Zdroj: Neubauer, Aljoscha (2018): Dělej, co umíš! (Mach, was Du kannst!) Deutsche Verlagsanstalt München, adaptováno ABIF (www.abif.at).

¹ Kinestetická kompetence neboli pohybová kompetence se týká schopnosti ovládat a vyladit pohybové sekvence s přesným množstvím požadované síly.

TEST VOLBY POVOLÁNÍ „DĚLEJ, CO UMÍŠ“ – KOMPETENCE

Jsem v tom dobrý...	vůbec ne	spíš ne	ano i ne	spíše ano	hodně	
... být umělecky aktivní	1	2	3	4	5	J
... něco naučit ostatní	1	2	3	4	5	E
... zvládnout úkoly vyžadující koordinaci očí a rukou	1	2	3	4	5	F
... provádět pohybové sekvence jemně a účelně	1	2	3	4	5	F
... udržet hudební rytmus	1	2	3	4	5	G
... vnímat potřeby zvířat	1	2	3	4	5	H
... utvářet věci	1	2	3	4	5	J
... zvládat úkoly vyžadujících zručnost	1	2	3	4	5	F
... formulovat něco jasně a stručně	1	2	3	4	5	A
... sladit k sobě barvy	1	2	3	4	5	J
... porozumět vzorcům	1	2	3	4	5	B
... zvládnout fyzické úkoly	1	2	3	4	5	F
... být nápaditý	1	2	3	4	5	I
... vidět a myslet prostorově ve své představivosti	1	2	3	4	5	C
... vyvíjet neobvyklá řešení problémů	1	2	3	4	5	I
... logicky myslet	1	2	3	4	5	B
... porozumět matematickým otázkám	1	2	3	4	5	B
... zaujmout protějšek svými slovy	1	2	3	4	5	A
... rozpoznat a pochopit své emoce	1	2	3	4	5	D
... matematicky argumentovat	1	2	3	4	5	B
... představit si objekty z různých úhlů	1	2	3	4	5	C
... vyjádřit své myšlenky slovy	1	2	3	4	5	A

Jsem v tom dobrý...	vůbec ne	spíš ne	ano i ne	spíše ano	hodně	
... rozpoznat a sdělit svá přání a potřeby	1	2	3	4	5	D
... vcítit se do druhých	1	2	3	4	5	E
... přemýšlet jinak než v běžných situacích	1	2	3	4	5	I
... prostorově se orientovat	1	2	3	4	5	C
... uklidnit se ve stresových situacích	1	2	3	4	5	D
... představit si podle manuálu věci v reálném životě	1	2	3	4	5	C
... jednat s ostatními lidmi	1	2	3	4	5	E
... pracovat s cizími zvířaty	1	2	3	4	5	H
... slyšet i ty nejmenší nesrovnalosti v melodii	1	2	3	4	5	G
... zacházet s různými druhy rostlin	1	2	3	4	5	H
... zpívat	1	2	3	4	5	G
... vypořádat se s časovým tlakem	1	2	3	4	5	D
... rozpoznávat byliny a pracovat s nimi	1	2	3	4	5	H
... myslet originálně	1	2	3	4	5	I
... dekorovat pokoje	1	2	3	4	5	J
... rychle pochopit, co mi chce můj protějšek sdělit	1	2	3	4	5	A
... naučit se hrát na různé hudební nástroje	1	2	3	4	5	G
... zprostředkovávat mezi ostatními	1	2	3	4	5	E

Nyní sečti hodnoty odpovědí (vůbec ne = 1 bod; hodně = 5 bodů) a podle nejvyššího celkového skóre zjistíš, které kompetence (A–I) jsou u tebe nejvýraznější.

A: **B:** **C:** **D:** **E:** **F:** **G:** **H:** **I:**

Jsem v tom dobrý...					
A	Lingvistické				
B	Logické/matematické				
C	Prostorové				
D	Intrapersonální				
E	Interpersonální				
F	Kinestetické				
G	Hudební				
H	Přírodovědné				
I	Kreativní				
J	Estetické				
		4–7 bodů	8–11 bodů	12–15 bodů	16–20 bodů
		vůbec ne	spíš ne	spíše ano	hodně

NADÁNÍ

- A Lingvistické:** Vysoký počet bodů v této oblasti ukazuje, že máš jazykové nadání. Říkáš, že rychle chápeš, co ti člověk, se kterým mluvíš, chce říct, a máš pocit, že umíš dobře vyjádřit své myšlenky. Často se ti dokonce podaří zaujmout svůj protějšek slovy. Podle tvého sebehodnocení pro tebe pravděpodobně není problém něco jasně vyjádřit. Sám sebe popisuješ jako člověka, který používá jazyk zejména k vyjádření svých myšlenek, k reflexi nebo k pochopení názorů jiných lidí.
- B Logické/matematické:** Vysoké skóre v této oblasti naznačuje, že máš logický a matematický talent. Tvrdíš, že matematickým otázkám rozumíš bez větších problémů a obvykle znáš správný vzorec. Na ostatní lidi zapůsobíš díky svému logickému chápání. Čísla, veličiny, matematické uvažování a důkazní řetězce jsou silné stránky, které bys rád využil.
- C Prostorové:** Vysoké skóre v této oblasti svědčí o výrazných prostorových schopnostech. Podle tvého popisu je pro tebe poměrně snadné orientovat se prostorově nebo si představit předměty z příručky v reálném životě. Prezентuješ se jako člověk, který si umí věci dobře představit z různých úhlů, protože ve své představivosti snadno vidíš a přemýšlíš prostorově. Jednou z tvých silných stránek je správně vnímat vizuální vjemy a experimentovat s nimi v hlavě. Pravděpodobně jsi často ohromil ostatní svou schopností posoudit předměty z hlediska jejich vhodnosti.
- D Intrapersonální:** Vysoká hodnota naznačuje vysokou úroveň intrapersonálních schopností. Podle svého sebehodnocení velmi rychle rozpoznáváš a chápeš své vlastní emoce, a proto ti obvykle nedělá problém rozpoznat nebo sdělit svá vlastní přání a potřeby. Podle svého názoru umíš dobře zvládat časový tlak a rychle se uklidnit ve stresových situacích. Obecně o sobě říkáš, že umíš ovládat své impulzy, znáš své hranice a rozumně zacházíš se svými osobními pocity.

- E Interpersonální:** Tvé vysoké skóre v této oblasti naznačuje, že se považuješ za vysoce interpersonálně nadaného člověka. To znamená, že jsi velmi dobrý prostředník mezi ostatními, protože obvykle víš, jak nejlépe jednat s ostatními lidmi. Z tvého popisu vyplývá, že se považuješ za člověka, který se dokáže dobře vcítit do druhých lidí. Myslíš si, že velmi dobře rozumíš svým bližním a dokážeš s nimi citlivě komunikovat. Považuješ se za dobrého učitele, protože jsi možná několikrát obdržel kladnou zpětnou vazbu.
- F Kinestetické:** Vysoká hodnota v této oblasti ukazuje na velmi výrazné kinestetické schopnosti. Sám sebe popisuješ jako člověka, který často ohromuje ostatní svou zručností a šikovností. Podle svého názoru máš jen zřídka potíže s jemným a účelným prováděním pohybů. Vnímáš jako svou silnou stránku, že dokážeš plnit úkoly, které vyžadují dobrou koordinaci očí a rukou, a k dosažení cíle obratně používáš celé tělo.
- G Hudební:** Vysoké body v této oblasti svědčí o velmi výrazném hudebním talentu. Z tvého pohledu je pro tebe velmi snadné naučit se ovládat různé hudební nástroje nebo rozpoznat sebemenší nesrovnalosti v melodiích. Přátelé a rodina ti proto pravděpodobně často závidí, že umíte udržet rytmus – například při tanci, zpěvu nebo hudbě. Říkáš o sobě, že umíš dobře myslet v hudbě a – například při zpěvu – rozpoznávat, pamatovat si, přetvářet a reprodukovat hudební rytmy a vzory.
- H Přírodovědné:** Vysoké skóre, kterého jsi zde dosáhl, svědčí o výrazném přírodovědném talentu. Popisuješ se jako člověk, který velmi dobře pracuje se zvířaty, a myslíš si, že umíš rozpoznat jejich potřeby. Ze svého pohledu patříš k lidem, kteří umí velmi dobře zacházet s různými druhy rostlin. Podle svého popisu můžeš na ostatní zapůsobit svou intuicí a citlivostí vůči přírodě a jejím zvláštnostem – jistě ti závidí, že ti všechno roste pod rukama.
- I Kreativní:** Pokud v této oblasti dosáhneš vysokého skóre, máš velmi výrazný tvůrčí a umělecký talent. Sám sebe popisuješ jako nápaditého, abstraktního a originálního myslitele. Tvrdíš, že jsi mimořádně dobrý v inovativním myšlení, abys mohl vyvíjet nebo vytvářet nové nápady a produkty, které obvykle zapůsobí na ostatní. Možná jsi již byl pochválen za svou práci, nápady a neobvyklá řešení.
- J Estetické:** Podle svého skóre máš výrazný estetický talent. Popisuješ se jako člověk, který se rád projevuje jako umělecky založený, a pravděpodobně na to dostáváš mnoho pozitivních ohlasů. Ze svého pohledu umíš dobře sladit barvy a tvary. Obecně o sobě říkáš, že jsi člověk, který umí velmi dobře vytvářet věci, jejichž harmonický design vyvolává ve tvém okolí nadšení a potěšení.

Nadání/ potenciál	Definice	Profesní skupiny
Jazykové nadání (intelligence)	Schopnost účelně používat jazyk, cit pro mluvený a psaný jazyk, schopnost učit se jazyky	Právník, prodavač, obchod, kancelář, finance, řečník, lektor, učitel, spisovatel
Logicko-matematické nadání (intelligence)	Schopnost logicky analyzovat problémy, provádět matematické operace, zkoumat vědecké otázky	Přírodní vědy, matematika, elektronika/elektrotechnika, informatika/IT nebo komunikační technologie, vědec, logik
Prostorové schopnosti (intelligence)	Schopnost rozpoznávat a mentálně transformovat prostorové vztahy, prostorová představivost	Pilot, námořník, truhlář, automechanik, elektronik/elektrotechnik, chirurg, sochař, grafik, architekt, stavební technik, zubař, zubní lékař
Intrapersonální nadání	Schopnost ovládat vlastní impulzy, znát vlastní hranice a moudře zacházet s vlastními pocity	Vzdělávání / školství / sociální věci / náboženství, terapeuti, koučové, poradci, právo/bezpečnost/administrativa, pracovníci call center atd.
Interpersonální nadání	Schopnost porozumět záměrům, motivům a přáním druhých lidí a citlivě komunikovat	Vzdělání / školství / sociální věci / náboženství, učitel, prodavač, obchod, kancelář/finance, herec, zdravotnictví/ medicína/ošetřovatelství, lékař, vedoucí představitelé církve a státu, politik, terapeut, trenér, poradce, volnočasový průmysl / sport
Kinestetické nadání	Schopnost ovládat, kontrolovat a koordinovat tělo a jednotlivé části těla	Tanečník, herec, řemeslník, mechanik, sportovec, příslušník technických profesí, chirurg, oděvní/textilní/kožedělný průmysl
Hudební nadání	Schopnost skládat nebo provozovat hudbu, smysl pro intonaci, rytmus a zvuk, jemný sluch	Hudebník, skladatel, dirigent atd.
Přírodovědné nadání	Schopnost rozpoznávat, pozorovat a rozlišovat objekty a určité přírodní zákony, citlivost vůči přírodě / přírodním jevům	Biolog, botanik, zoolog, chemik, zahradník, chovatel zvířat, myslivec, zemědělství a lesnictví, životní prostředí / energetika / suroviny
Kreativita	Schopnost snadno rozvíjet nové a originální nápady a myšlenky	Umění/řemesla, věda, reklama, marketing, vývoj produktů, média/tisk/design
Estetické nadání	Pochopení estetické kompozice formy a barvy	Umění/řemesla, módní průmysl, design interiéru, architektura interiéru, dekorace interiéru, média/tisk/design, textil/kůže

FÁZE 2

PRŮZKUM PROFESNÍCH OBLASTÍ

FÁZE 2:

PRŮZKUM PROFESNÍCH OBLASTÍ

Ve druhé fázi si žáci rozšíří své odborné znalosti a prozkoumají profesní oblasti, aby získali přehled o rozmanitosti a pestrosti profesí, zejména s ohledem na budoucí povolání. Důležité je zejména rozšíření výzkumných dovedností a získání odborných znalostí o tom, které profese, na kterém pracovišti a s jakými pracovními pomůckami se vykonávají a jaká odborná příprava je k tomu zapotřebí. Vzhledem k velkému rozsahu je tato fáze rozdělena do tří oblastí:

- 1. Rešerše povolání a škol:** Cílem je, aby se žáci naučili, kde a jak vyhledávat informace o různých profesích. V průběhu těchto výzkumných cvičení by se také měli seznámit s různými profesemi.
- 2. Mýty a realita o povoláních:** Pomocí těchto metod je třeba odhalit mýty, které o profesích existují, aby vyšla najevo jejich skutečná podoba.
- 3. Žáci navrhnou výukové zdroje:** V posledním úseku této fáze mohou žáci vytvářet vlastní výukové zdroje na téma průzkumu profesních oblastí a nejen se sami něco naučit, ale také zpřístupnit informace ostatním studentům.

REŠERŠE POVOLÁNÍ A ŠKOL

ZDROJE INFORMACÍ

Stručný popis: Žáci se učí vyhledávat informace a používat různé zdroje informací. Dbá se na to, aby žáci poznali skutečná místa a zdroje informací na internetu. Toto cvičení posiluje dovednosti žáků v oblasti správy informací a jejich vyhledávání.

Cíl(e):

- Seznámení se s různými zdroji informací a společná úvaha o jejich přínosu a využití

Doba trvání: 1–2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, práce v malých skupinách

Realizace: Učitel zahájí ve třídě brainstorming a položí otázku: „Pokud bych chtěl více informací a znalostí o profesích, odvětvích a trhu práce, kde bych je mohl získat?“ Je důležité, aby byla zmíněna nejen virtuální místa (např. internetové zdroje), ale také skutečná místa (např. profesní informační centrum, knihovny atd.), kde mohou žáci získat informace a rady.

V dalším kroku žáci vyhledají možné zdroje informací a sestaví (v malých skupinách) seznam užitečných zdrojů informací o volbě povolání a vzdělávání.

Ty lze buď prezentovat na flipchartech (např. jako myšlenkovou mapu), nebo shromažďovat digitálně na padlet.com nebo taskcards.de, aby k nim měli všichni žáci přístup pro svou budoucí výzkumnou práci.

Potřebné materiály: Plakáty, piny nebo lepicí pásky, počítač s připojením k internetu

Zdroj: ABIF, www.abif.at

VÝZKUMNÝ ÚKOL OHLEDNĚ STŘEDNÍCH ŠKOL

Stručný popis: Cílem tohoto cvičení je, aby si žáci vyhledali informace o třech středních školách podle svého výběru a pomohli si tak vybrat střední školu, na kterou by se mohli přihlásit.

Cíl(e):

- Rozšířit dovednosti v oblasti vyhledávání informací a výzkumu
- Analyzovat informace a používat je jako pomůcku při rozhodování

Doba trvání: 3 vyučovací jednotky

Uspořádání: Kolektiv, dvojice

Realizace: Cílem tohoto cvičení je motivovat žáky, aby si našli relevantní informace o třech středních školách, které je zajímají, a získané informace pak využili k rozhodnutí.

Žáci obdrží handout „Výzkumný úkol – 3 školy“. Ve třídě se rozhodnete, jaké dvojice mají smysl pro provedení výzkumu. Každý tým si vybere tři školy a napíše 3 otázky, na které by rád našel odpověď. S učitelem se sestaví harmonogram výzkumného úkolu a proberou se možné zdroje informací. Po provedení výzkumu žáci připraví shrnutí a představí hlavní výsledky.

Tuto aktivitu lze provádět ve třídě nebo jako domácí úkol. Vybrané školy je pak dobré představit ve třídě nebo simulovat veletrh vzdělávání. Při simulaci veletrhu vzdělávání polovina žáků zastupuje vybrané školy a druhá polovina se vžije do role návštěvníků veletrhu. Zástupci škol vysvětlují, proč by se měl někdo hlásit právě na danou školu, čím je škola jedinečná atd. Aktivitu lze také spojit s návštěvou skutečného veletrhu vzdělávání, na který se žáci mohou připravit a na místě si ověřit získané informace nebo si ujasnit případné otevřené otázky.

V případě simulovaného veletrhu vzdělávání jsou žáci zastupující školy požádáni, aby pro každou školu navrhli plakát, který by ji zajímavě, poutavě a informativně představil.

Potřebné materiály: PC, internet, handouty „Návod na rešerši 3 škol“, „Provedení rešerše o 3 školách“ a „Výsledky rešerše o 3 školách“, případně plakáty

Zdroj: Inspirováno pracovními listy „Zkoumání a porovnávání“ pro 9.–10. třídu, str. 19–23, <https://www.careers.govt.nz/> [poslední přístup: 22.08.2024].

NÁVOD NA REŠERŠI 3 ŠKOL

Váš výzkum zahrnuje následující úkoly:

FORMULACE OTÁZEK

- Vyber školy, které chceš zkoumat!
- U každé z těchto škol se zamysli nad tím, co už o nich víš!
- Napiš si ke každé škole tři otázky, na které bys rád našel odpověď!

SHROMAŽĎOVÁNÍ INFORMACÍ

- Najdi alespoň tři zdroje informací, které ti pomohou najít odpovědi na tvé otázky.
- Udělej si poznámky z těchto zdrojů.

PREZENTACE

- Vytvoř shrnutí se třemi oddíly:
 - o Co jsi udělal?
 - o Co jsi zjistil o jednotlivých školách?
 - o Jaké jsou tvé závěry?

REFLEXE PROCESU

- Přemýšlej o tom, co jsi se z tohoto úkolu naučil!
- Přemýšlej, zda bys příště něco udělal jinak!

Chceš-li udržet svůj projekt na správné cestě, vytvoř si časovou osu a kontroluj její průběh. Tvůj rozvrh by mohl vypadat takto:

Věci, které je třeba udělat	Datum	Jak dlouho to bude trvat
<i>Vybral jsem si tři školy a přemýšlel jsem, proč jsem si je vybral</i>	<i>ST 14. 9.</i>	<i>30 minut</i>
<i>Napišu, co už o školách vím a co chci ještě zjistit</i>	<i>ČT 15. 9.</i>	<i>1 hodina</i>

PROVEDENÍ REŠERŠE O 3 ŠKOLÁCH

1. Napište si otázky rešerše.

Název školy 1:

Tři otázky, které bych chtěl zodpovědět ve svém výzkumu o škole

1

2

3

Název školy 2:

Tři otázky, které bych chtěl zodpovědět ve svém výzkumu o škole

1

2

3

Název školy 3:

Tři otázky, které bych chtěl zodpovědět ve svém výzkumu o škole

1

2

3

2. Najdi dobré zdroje informací

Zdroje, kde jsem hledal informace (podle užitečnosti)

1

2

3

Další zdroje:

Možné zdroje při vyhledávání informací:

- <https://schulfuehrer.bildung-wien.gv.at/schoolguide/>
- Webové stránky příslušné školy
- <https://www.ausbildungskompass.at/>
- <https://www.ams.at/arbeitsuchende/aus-und-weiterbildung/berufsinformationen/berufsinformation/berufsinfomat>
- Dny otevřených dveří ve škole
- Girls' Days nebo Boys' Days
- <https://www.bestinfo.at/>
- Lidé (např. přátelé, známí), kteří v současné době navštěvují tuto školu

VÝSLEDKY REŠERŠE O 3 ŠKOLÁCH

Zamysli se nad tím, co jsi zjistil o jednotlivých školách, a shrň svá zjištění pro každou školu takto:

Název školy:

.....

Co mě na škole zaujalo?

.....

Které předměty/činnosti by mě ve škole bavily?

.....

Které předměty/činnosti by mě ve škole nebavily?

.....

Jak hodnotím své šance na přijetí na školu a proč?

.....

Které povolání, které bych mohl vykonávat po škole, mě nejvíce láká a proč?

.....

Co dalšího bych měl o škole vědět, abych se mohl lépe rozhodnout při výběru školy?

.....

Jak nyní hodnotím svůj zájem o tuto školu a proč? (velmi vysoký, vysoký, nízký, minimální)

.....

Pokud je můj zájem velmi vysoký nebo vysoký, co mohu udělat nyní, abych zvýšil své šance na přijetí?

.....

GALERIE PROFESNÍCH OBORŮ NA PLAKÁTECH

Stručný popis: Mladí lidé zpravidla znají jen několik profesí, o nichž někdy panují stereotypní předsudky. Výsledkem je, že potenciálně zajímavé profesní oblasti nejsou při výběru povolání vůbec zvažovány a jsou tak vyloučeny z rozhodovacího procesu. Žáci si touto metodou mohou prohloubit své znalosti o profilu jednotlivých profesních oborů.

Cíl(e):

- Získat dovedností v oblasti správy informací
- Rozšířit si znalosti o různých profesích

Doba trvání: 3 vyučovací jednotky

Uspořádání: Práce v malých skupinách, celý kolektiv

Realizace: Žáci navrhnou profese, které znají a které chtějí zkoumat. Může se jednat i o běžné učňovské obory, jako je úředník, prodavač v maloobchodě, zedník, elektrotechnik, kuchař, číšník, automechanik, obráběč kovů, truhlář, malíř a natěrač, podlahář, kadeřník, kosmetička, cukrář atd.

V prvním kroku se žáci dozvědí, jak provádět efektivní a účinný profesní výzkum. Na příkladu povolání učitel ve skupině vypracuje postup, představí užitečné zdroje a poskytne tipy pro pokračování individuálních nebo párových výzkumných úkolů a prezentaci výsledků.

Žáci se rozdělí do dvojic, prozkoumají povolání a navrhnu plakát pro oborovou galerii povolání. Použijí nebo si vytisknou obrázky z internetu, které znázorňují danou profesi, a vyhledají informace o profesi, jako je vzdělání, činnost, požadavky na profesi, pracovní prostředí, příjmy a společnosti, ve kterých příslušníci dané profese pracují. Obdrží také handout s otázkami a adresami webových stránek.

Pro prezentaci jsou obrázky nalepeny na plakátech a informace o jednotlivých profesích jsou napsány tlustým fixem. Plakáty jsou vyvěšeny ve třídě a žáci chodí od plakátu k plakátu a čtou informace.

Nakonec učitel požádá žáky, aby se postavili k plakátu s povoláním, s nímž se nejvíce ztotožňují. Každý žák zapíše do své složky kariérového portfolio svou první volbu a také druhé a třetí povolání.

Potřebné materiály: Handout „Profesní oborová galerie na plakátech“, plakáty, psací potřeby, časopisy, PC s připojením k internetu

Zdroj: Sacher, Kristin (2005): Povolání jako životní hodnota (Lebenswert Beruf) – praktická příručka pro práci s osobami, které předčasně ukončily školní docházku, upravená ABIF (www.abif.at).

GALERIE PROFESNÍCH OBORŮ NA PLAKÁTECH

Profese: _____

1. Činnosti: co se v této profesi dělá?

2. Pracovní pomůcky: S čím se v této profesi pracuje?

3. Místo výkonu práce: Kde se v této profesi pracuje?

4. Nezbytné vzdělání:

5. Kompetence: Co bych měl umět, pokud chci dělat tuto práci?

1. _____
2. _____
3. _____

K výzkumu lze použít následující zdroje: www.beruflexikon.at; www.bic.at; <https://www.whatchado.com>

VIRTUÁLNÍ PROFESNÍ GALERIE S BUDOUCÍMI PROFESEMI

Stručný popis: Učitel používá webové stránky, jako je www.taskcards.de nebo padlet.com, k vytvoření virtuální nástěnky. Žáci si v malých skupinách vyberou povolání a na serveru Padlet vytvoří příspěvky s informacemi, jako jsou typické činnosti, požadavky a nástupní mzda, což umožní široký výběr povolání. Na konci lze blok uložit v digitální podobě ve formátu pdf a také vytisknout do složky kariérového portfolia pro žáky.

Cíle výuky:

- Získat dovedností v oblasti správy informací
- Rozšířit si digitální dovednosti
- Rozšířit si znalosti o nových, neznámých profesích

Doba trvání: 3 vyučovací jednotky

Uspořádání: Práce v malých skupinách, celý kolektiv

Realizace: Učitel vytvoří virtuální nástěnku na www.taskcards.de nebo www.padlet.com. Žáci vytvoří malé skupiny a každá z nich si vybere povolání, pro které pak vytvoří příspěvek na Padletu. Poté žáci vyhledají fotografii pro danou profesi, kterou také nahrají. Vedle profese mohou žáci napsat do závkorky svá jména, aby bylo jasné, kdo pracuje na jakém profesním profilu. V dalším kroku se na internetu vyhledají následující informace o profesích a vloží se do příspěvku jako klíčová slova:

- Typické činnosti
- Požadavky (např. přesnost, fyzická síla, psychická odolnost, ...)
- Pracovní pomůcky (např. PC, nůžky, vrtačka, ...)
- Pracovní prostředí (např. kancelář, dílna, laboratoř, obchodní prostory, auto, železnice)
- Nástupní mzda
- Vhodné společnosti v regionu

Neznámé profese jsou speciálně zkoumány, aby se rozšířila nabídka profesních možností.

Vznikne tak virtuální nástěnka s velkým počtem nových pracovních profilů.

Mohou zahrnovat například:

TECHNICKÉ PROFESE:

- Strojní inženýr
- Elektroinženýr
- Technik ve stavebnictví
- Mechatronik
- Technik dálkového vytápění
- Obráběč kovů
- Optik
- Úklidový technik
- Technik chladicích zařízení

Průzkum profesních oblastí

PROFESE SPOJENÉ S MOBILITOU:

- Mechanik jízdních kol
- Pilot dronu
- Strojvedoucí

EKOLOGICKÉ PROFESE, RECYKLACE:

- Zahradní architekt
- Zahradník
- Specialista na likvidaci a recyklaci odpadů
- Technik odpadních vod
- Lesnický technik
- Technik odpadních vod
- Energetický poradce
- Profesionální včelař
- Výroba biomasy a produkce bioenergie v zemědělství a lesnictví
- Technolog plastů
- Procesní inženýr
- Poradce pro životní prostředí

IT PROFESE:

- Vývojář aplikací
- Pracovník e-komerce
- Technik pro informační a komunikační elektroniku
- Manažer IT bezpečnosti
- Mediální specialista
- Správce sítě
- Informační technolog

LIFE SCIENCES A TECHNIKA – PROFESE V OBLASTI VĚD O ŽIVÉ PŘÍRODĚ:

- Biotechnolog
- Bioinformatik
- Laboratorní technik
- Zubní technik

Alternativa: Metoda „Rychlá seznamovací schůzka s profesí“

Potřebné materiály: www.padlet.com oder www.taskcards.de, handout „Virtuální profesní galerie s budoucími profesemi“, PC s připojením k internetu

Zdroj: ABIF, www.abif.at

Příklad: <https://padlet.com/steiner2/jobity-xhs3iqnwedk4k7dc>

VIRTUÁLNÍ PROFESNÍ GALERIE S BUDOUCÍMI PROFESEMI

Profese: _____

1. Činnosti: Co se v této profesi dělá?

2. Pracovní pomůcky: S čím se v této profesi pracuje?

3. Místo výkonu práce: Kde se v této profesi pracuje?

4. Nezbytné vzdělání:

5. Kompetence: Co bych měl umět, pokud chci dělat tuto práci?

1. _____

2. _____

3. _____

UČŇOVSKÉ PROFESY JAKO ŘEŠITELÉ PROBLÉMŮ

Stručný popis: Na základě konkrétních každodenních problémů (např. klimatizace přestala chladit) se žáci seznámí s různými učňovskými profesemi, a mohou si tak vytvořit praktickou vazbu na oblasti činnosti těchto profesí. Toto cvičení lze také provést jako přípravnou fázi intenzivnějšího výzkumu (např. virtuální profesní terénní galerie).

Cíl(e):

- Lepší pochopení významu učňovské přípravy
- Poznávání nových, dosud neznámých profesí
- Možnost ztotožnit se s učňovskou přípravou na základě konkrétní činnosti

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, práce v malých skupinách

Realizace: Učitel rozdává handout „Učňovské profese jako řešitelé problémů“. Žáci v malých skupinách zjistí, která/které profese nebo profese řeší daný problém. V dalším kroku můžete volitelně probrat, které činnosti nebo pracovní kroky s tím souvisejí.

1. Kape kohoutek. Kdo utáhne kohoutek?

Vyučení v oboru instalatér

2. Vypadla elektřina. Kdo vám pomůže zjistit, v čem je problém?

Vyučení v oboru elektrikář

3. Počítačový systém ve firmě přestane fungovat. Kdo může systém znovu zprovoznit?

Vyučení v oboru informačních technologií

4. Do střechy domu zatéká. Kdo ji může opravit?

Vyučení v oboru pokrývač

5. Motorka už nefunguje. Kdo ji může opravit?

Vyučení v oboru mechanik - opravář motorových vozidel

Přibližně po 20 minutách se o řešeních žáků diskutuje v kolektivu. Po objasnění příslušných profesí se učitel zeptá, kdo by si dokázal představit, že by se učil některou z uvedených profesí, a proč. Žáci si tuto profesi nebo několik profesí zaznamenají do své vlastní složky kariérového portfolia (např. „Moje vzdělávací a profesní hitparáda“).

Potřebné materiály: PC s připojením k internetu, handout „Učňovské profese jako řešení problémů“

Zdroj: Školní workshop pořádaný Vídeňskou hospodářskou agenturou, Bernhard Melmer (2023): Originální název: 4 problémy – 4 profese (4 Probleme – 4 Berufe). Adaptováno ABIF, www.abif.at

UČŇOVSKÉ PROFESY JAKO ŘEŠITELÉ PROBLÉMŮ

1. Kape kohoutek. Kdo utáhne kohoutek?

Učňovská profese: _____

2. Vypadla elektřina. Kdo vám pomůže zjistit, v čem je problém?

Učňovská profese: _____

3. Počítačový systém ve firmě přestane fungovat. Kdo může systém znovu zprovoznit?

Učňovská profese: _____

4. Do střechy domu zatéká. Kdo ji může opravit?

Učňovská profese: _____

5. Motorka už nefunguje. Kdo ji může opravit?

Učňovská profese: _____

RYCHLÁ SEZNAMOVACÍ SCHŮZKA S PROFESÍ

Stručný popis: Žáci vyhledávají informace o dané profesi a prostřednictvím rozhovorů se seznamují s různými dalšími profesemi.

Cíl(e):

- Vyhledat si informace o profesi a stručně ji představit
- Získat přehled o různých nových profesích

Doba trvání: 3 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, samostatná práce, práce ve dvojicích

Realizace: Učitel představí různé (nové) profese pro „rychlou seznamovací schůzku s profesí“. Každý žák si vybere povolání a vyhledá odpovědi na následující otázky:

- Jaké činnosti se v této profesi vykonávají?
- O co by se měl člověk zajímat, pokud se chce věnovat této profesi?
- Co by měl člověk umět, aby mohl tuto práci vykonávat (kompetence/dovednosti)?
- Jak se člověk k takové profesi dostane? (nezbytné vzdělání)

Učitel se žáky zopakuje, na jakých internetových platformách lze tyto informace vyhledat, např. bic.at, berufslexikon.at, whatchado.com. Žáci s podporou učitele vyhledají informace a odpovědi zapíší do handoutu o dané profesi. Tento průzkum „vlastní“ profese lze provést i jako domácí úkol.

Pro seznamovací rychlou schůzku si žáci vyrobí jmenovku s označením svého povolání. Např. jsem klimatizační technik. Poté si vezmou své poznámky (handout o „své“ profesi) a použijí je při rychlé seznamovací schůzce.

Při rychlé seznamovací schůzce by se žáci měli chvíli procházet po třídě, prohlížet si profese na jmenovkách a přemýšlet, které profese je zajímavé. Výsledkem je, že se sejdou dva žáci a zahájí rozhovor. Je důležité, aby si tazatelé zaznamenali informace, na které se ptají, do zvláštního handoutu.

Učitel může se žáky uspořádat libovolný počet kol rychlých seznamovacích schůzek s profesí (doporučení: maximálně 6 rozhovorů).

Poté se žáci mohou zamyslet nad tím, které z nových povolání je zajímavé a které ne, a zaznamenat to do vyplněných letáků.

Žáci si uspořádají handouty vytvořené během rychlé seznamovací schůzky s profesí do složky kariérového portfolia.

Potřebné materiály: Handout „Rychlá seznamovací schůzka s profesí“, PC s připojením k internetu

Zdroj: ABIF, www.abif.at

RYCHLÁ SEZNAMOVACÍ SCHŮZKA S PROFESÍ

SEZNAM POVOLÁNÍ

TECHNICKÉ PROFESE:

- Strojní inženýr
- Elektroinženýr
- Technik ve stavebnictví
- Mechatronik
- Technik dálkového vytápění
- Obráběč kovů
- Optik
- Úklidový technik
- Technik chladicích zařízení

PROFESE SPOJENÉ S MOBILITOU:

- Mechanik jízdních kol
- Pilot dronu
- Strojvedoucí

EKOLOGICKÉ PROFESE, RECYKLACE:

- Zahradní architekt
- Specialista na likvidaci a recyklaci odpadů
- Technik odpadních vod
- Lesnický technik
- Technik odpadních vod
- Energetický poradce
- Profesionální včelař
- Výroba biomasy a produkce bioenergie v zemědělství a lesnictví
- Technolog plastů
- Procesní inženýr
- Poradce pro životní prostředí

IT PROFESE:

- Vývojář
- Pracovník e-komerce
- Technik pro informační a komunikační elektroniku
- Manažer IT bezpečnosti
- Mediální specialista
- Správce sítě
- Informační technolog

LIFE SCIENCES A TECHNIKA – PROFESE V OBLASTI VĚD O ŽIVÉ PŘÍRODĚ:

- Biotechnolog
- Bioinformatik
- Laboratorní technik
- Zubní technik

RYCHLÁ SEZNAMOVACÍ SCHŮZKA S PROFESÍ: DOTAZNÍK PRO JEDNOTLIVÉ PROFESE

Profese:

Otázka 1: Jaké úkoly/činnosti se v této profesi vykonávají?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Otázka 2: O co by se měl člověk zajímat, pokud chce tuto profesi dělat?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Otázka 3: V čem by měl být člověk dobrý, pokud chce tuto profesi dělat? (kompetence/dovednosti)

1. _____
2. _____
3. _____

Otázka 4: Jak se jím člověk může stát? (nezbytné vzdělání)

RŮZNÉ:

COLD CASE – ŽÁDNÁ PROFESE NENÍ NIKDY ZAPOMENUTA

Stručný popis: Při této metodě jsou žáci požádáni, aby použili konkrétní (každodenní) výrobek (např. mobilní telefon) a zjistili, kolik profesí je zapotřebí k vytvoření jednoho výrobku. Seznámí se s různými „viditelnými“ i „neviditelnými“ profesemi.

Cíl(e):

- Získat dovednosti v oblasti správy informací v rámci malého projektu kariérového poradenství
- Poznat nové profese, které nejsou běžné

Doba trvání: 3 vyučovací jednotky

Uspořádání: Práce v malých skupinách, celý kolektiv

Realizace: Obsah je představen prostřednictvím příkladové hry s otázkami a odpověďmi v kolektivu. Učitel představí konkrétní výrobek z každodenního života mladých lidí, např. mobilní telefon, počítač, kosmetický přípravek nebo elektromobil, a položí následující otázky, na které společně odpoví v kolektivu:

- Z jakých materiálů je tento výrobek vyroben?
- Kde a kým jsou vyráběny, pěstovány, těženy?
- Kdo vyrábí suroviny? Jak se tyto profese nazývají?
- Kdo se podílí na výrobním procesu? Jak se tyto profese nazývají?
- Kdo produkt navrhuje?
- Kdo produkt propaguje?
- Kdo produkt distribuuje?
- Jak je produkt přepravován od výrobce ke konečnému spotřebiteli?
- Kdo produkt dodává?
- Kdo produkt opravuje/udržuje/čistí?
- Kdo produkt likviduje?
- ...

Učitel napíše všechna zjištěná povolání na tabuli. U pokročilých žáků lze toto úvodní kolo vynechat.

Poté začíná vlastní detektivní hra. 3–5 žáků vytvoří „detektivní tým“ a učitel jim zadá úkol provést „vyšetřování“ produktu na základě výše uvedených otázek (viz také handout). Zadání úkolů nebo produktů detektivním týmům je náhodné nebo si týmy mohou vybrat, na jakém produktu chtějí pracovat (např. výrobek z běžného života) – učitel musí zajistit určitou nabídku výrobků.

„Šetření“ vyžaduje výzkum, na který je třeba mít dostatek času a přístup ke zdrojům, jako je internet a osobní kontakty (např. známí, přátelé, kamarádky, rodiče), a také aktivní podporu ze strany učitele. Jakmile týmy zodpoví otázky, v dalším kroku vytvoří myšlenkovou mapu svého úkolu nebo produktu. Myšlenková mapa zobrazuje všechny profese spojené s výrobkem ve výrobním a distribučním řetězci. V lepším případě jsou k dispozici i fotografie profesí. Myšlenkové mapy jsou prezentovány v kolektivu, aby bylo možné diskutovat o jednotlivých profesích společně. Myšlenkové mapy pak mohou být vystaveny ve třídě nebo v budově školy.

Možnosti: Myšlenkové mapy mohou žáci navrhovat buď na plakátech, nebo na webových stránkách <https://mind-map-online.de>. Podporu mohou získat také v Informatice.

Je také možné, aby byl „externí úkol“ organizován jako exkurze. To by žákům umožnilo rovněž navázat osobní kontakt s firmami.

Potřebné materiály: Handout „Cold Case – žádná profese není nikdy zapomenuta“, PC s připojením k internetu

Zdroj: mafalda Graz, www.mafalda.at materiály: Zastávka v boxech (Boxenstopp), <https://www.mafalda.at/dafje746ne/wp-content/uploads/boxenstopp.pdf> [poslední přístup: 22.08.2024], adaptovala Margit Voglhofer.

COLD CASE – ŽÁDNÁ PROFESE NENÍ NIKDY ZAPOMENUTA

Produkt: _____

Otázka 1: Z jakých materiálů je tento produkt vyroben? Vyjmenujte 2–3 hlavní materiály, ze kterých produkt sestává.	1.
	2.
	3.
Otázka 2: Kde se tyto materiály vyrábějí, pěstují a těží?	1.
	2.
Otázka 3: Kdo vyrábí suroviny? Jak se tyto profese nazývají?	1.
	2.
	3.
Otázka 4: Kdo se podílí na výrobním procesu? Jak se tyto profese nazývají?	1.
	2.
	3.
Otázka 5: Kdo produkt navrhuje?	1.
	2.
Otázka 6: Kdo produkt propaguje?	1.
	2.
Otázka 7: Kdo produkt distribuuje?	1.
	2.
Otázka 8: Jak je produkt přepravován od výrobce ke konečnému spotřebiteli?	1.
	2.
Otázka 9: Kdo produkt dodává?	1.
	2.
Otázka 10: Kdo produkt opravuje/udržuje/čistí?	1.
	2.
Otázka 11: Kdo produkt likviduje?	1.
	2.

AMAZING JOBS

Stručný popis: Tato metoda má žákům umožnit prozkoumat nová, netradiční povolání a ověřit si své vlastní představy.

Cíl(e):

- Uvědomit si nereálné představy o povoláních
- Uvědomit si, že všechny profese mají své požadavky

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, individuální práce nebo práce v malých skupinách

Realizace: Metoda se podobá hře na stopovanou. Žáci obdrží handout „Amazing Jobs“ s různými pracovními profily. Měli by odpovědět na otázku týkající se alespoň dvou pracovních profilů, a to například prostřednictvím vyhledávání na internetových stránkách www.whatchado.com.

Definice úkolu: Odpovězte na otázky o následujících profesích a запиšte si o nich nejdůležitější informace!

- 1) Jak se mohu stát bookerem?
- 2) Jak se stát dýdžejem?
- 3) Jak se mohu stát bloggerem?
- 4) Jak se stát youtuberem?
- 5) Jak se mohu stát detektivem?
- 6) Jak se mohu stát letovým dispečerem?
- 7) Jak se mohu stát svatebním koordinátorem?
- 8) Jak se mohu stát televizním nebo rozhlasovým moderátorem?
- 9) Jak se mohu stát influencerem?
- 10) Jak se mohu stát modelkou?

Žáci mohou pracovat v malých skupinách. To vyžaduje rychlost, schopnost organizovat se, týmovou práci a schopnost vyhledávat a psát informace pod časovým tlakem.

Tyto informace jsou následně prezentovány a porovnávány. Body se udělují podle:

- rychlosti výsledku
- úplnosti a významu informací
- možné spolupráce a organizace (v případě práce v malé skupině)
- případně bonusové body za další výzkum, např. na www.bic.at nebo za nalezení dalších informačních platforem na internetu

Alternativa: V závislosti na tom, které profese jsou v současnosti mezi mladými lidmi považovány za atraktivní, lze do seznamu přidat i nové/další profese.

Potřebné materiály: Handout „Amazing Jobs“, PC s připojením k internetu

Zdroj: ARGE Berufliche Orientierung / Voglhofer, Margit / Nemeth, Max (b.d.): ggc – gaming guidance competence, pracovní pomůcka počítačové hry nebo hry pro konzole pro poradenství o profesích a vzdělávání, adaptováno ABIF (www.abif.at).

AMAZING JOBS

Zadání práce:

Odpověz na otázku a zapiš si nejdůležitější informace. Přejdi na www.whatchado.com a vyhledej alespoň dvě z následujících profesí:

Otázka 1: Jak se mohu stát bookerem?

Otázka 2: Jak se stát dýdžejem?

Otázka 3: Jak se mohu stát bloggerem?

Otázka 4: Jak se stát youtuberem?

Otázka 5: Jak se mohu stát detektivem?

Otázka 6: Jak se mohu stát letovým dispečerem?

Otázka 7: Jak se mohu stát svatebním koordinátorem?

Otázka 8: Jak se stát televizním nebo rozhlasovým moderátorem?

Otázka 9: Jak se mohu stát influencerem?

Otázka 10: Jak se mohu stát modelkou?

KVÍZY KAHOOT PRO KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

Stručný popis: Žáci se pomocí aplikace Kahoot účastní různých veřejných kvízů na témata, jako jsou cool, zelené nebo mizející profese, digitalizace a pracovní uplatnění, a to tak, že se přihlásí prostřednictvím svého mobilního telefonu a odpovídají na otázky, přičemž se hodnotí přesnost a rychlost. Platforma umožňuje interaktivní kvízy, které pomáhají učitelům a žákům otestovat jejich znalosti a udržovat je v aktuálním stavu.

Cíl(e):

- Hravé rozšíření vlastních znalostí o různých profesích, profesním poradenství a uplatnění na trhu práce

Realizace:

Žáci se pomocí svého digitálního zařízení (mobilní telefon, iPad, notebook atd.) přihlásí na www.kahoot.it nebo použijí aplikaci Kahoot. Učitel vybere kvíz a pošle žákům příslušný kód PIN. Žáci se do kvízu registrují pod přezdívkou. Jakmile se objeví všichni žáci, hra může začít. Otázky se zobrazují ve třídě prostřednictvím projektoru nebo dostatečně velké digitální tabule. Žáci vyberou na displeji odpovídající symbol odpovědi.

Jakmile mají všichni odhlasováno nebo jakmile uplyne stanovená lhůta pro otázku, zobrazí se správná odpověď. Nyní může učitel podávat vysvětlení nebo diskutovat, dokud nebude položena další otázka. Po zodpovězení každé otázky se zobrazí pořadí. Žáci se mohou podívat, kdo se v soutěži umístil na prvních pěti místech. Hodnotí se nejen správnost odpovědi, ale také rychlost účastníků kvízu.

V době psaní tohoto článku byly k dispozici následující kvízy (příkladový seznam) zveřejněné na serveru Kahoot:

Kvíz s 10 otázkami o málo známých profesích:

[Cool profese – podrobnosti – Kahoot!](#)

Kvíz se 7 otázkami na téma „Zelená povolání a učňovská příprava“:

[Zelená povolání a učňovská příprava – podrobnosti – Kahoot!](#)

Kvíz s 8 otázkami o zmizelých profesích:

[Zmizelé profese – podrobnosti – Kahoot!](#)

Kvíz o digitalizaci s 10 otázkami:

[Kvíz o digitalizaci – podrobnosti – Kahoot!](#)

Kvíz o uplatnění – kvíz s 10 otázkami o situaci v oblasti uplatnění mladých lidí v MS:

[Kvíz o uplatnění – podrobnosti – Kahoot!](#)

Potřebné materiály: PC s připojením k internetu

Zdroj: ARGE Berufliche Orientierung / Voglhofer, Margit / Nemeth, Max (b.d.): ggc – gaming guidance competence, pracovní pomůcka počítačové hry nebo hry pro konzole pro poradenství o profesích a vzdělávání

MÝTY A REALITA O POVOLÁNÍCH

PAN PREZIDENT HLEDÁ BODYGUARDA NEBO KOSMETICKÁ SPOLEČNOST HLEDÁ INFLUENCERKU

Stručný popis: Cvičení má přimět k zamyšlení nad tím, že profese mají určité požadavky a vyžadují jisté schopnosti. Jako úvod do tématu jsou použity dvě profese, bodyguard a influencerka.

Žáci by měli kriticky analyzovat požadavky, pracovní profily (úkoly apod.) a jejich vhodnost pro určitá povolání – zejména s ohledem na povolání, která jsou na očích veřejnosti a žáci je považují za hodná napodobení (např. influencerka).

Cíl(e):

- Uvědomit si nereálné představy o povoláních
- Uvědomit si, že všechny profese mají své požadavky
- Uvažovat o genderových stereotypech ve světě práce

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, práce v malých skupinách

Realizace: V prvním kroku se vytvoří čtyři skupiny. Čtyři malé skupiny si mohou vybrat z následujících čtyř úkolů:

- Skupina 1: Kosmetická společnost hledá influencerku pro propagaci svých produktů na sociální síti Instagram
- Skupina 2: Influencerka hledá kosmetickou firmu, která by s ní uzavřela smlouvu o reklamě
- Skupina 3: Pan prezident hledá bodyguarda
- Skupina 4: Bodyguard hledá klienta nebo klientku

S pomocí rozdaného handoutu „Pan prezident hledá bodyguarda nebo kosmetická firma hledá influencerku“ by žáci měli vypracovat profily požadavků a vhodnosti: Úkol začíná nakreslením obrysu postavy na plakát. Ten je pak vybaven vlastnostmi specifickými pro danou úlohu. Výsledky jsou pak prezentovány v kolektivu. Lze diskutovat a porovnávat, do jaké míry profil požadavků odpovídá profilu vhodnosti.

V tomto cvičení byly záměrně vybrány genderové stereotypy, aby si žáci mohli uvědomit, že pro bodyguarda je důležitá nejen fyzická síla a pro influencerku kosmetických produktů nejen krása, ale i řada dalších požadavků, které s těmito profesemi souvisejí. Po cvičení by se měl učitel zamyslet nad genderovými stereotypy „bodyguard – muž – silný“ a „influencerka kosmetických produktů – žena – krásná“. Následující otázky můžete probrat s třídou v kolektivu:

- Je žena myslitelná jako bodyguard? Proč ano, proč ne?
- Je muž myslitelný jako influencer pro kosmetické produkty? Proč ano, proč ne?
- Existují obecně profese, které jsou pro ženy nebo muže nemyslitelné? Proč? (Příklady: zdravotní sestra, letuška, kadeřnice nebo pilot, automechanik, zedník, dirigent)
- Existují profese, ve kterých je dobrý vzhled důležitý? V jakých profesích je důležitý upravený vzhled? Týká se to pouze žen, nebo i mužů?
- Existují profese, ve kterých je síla důležitá? Jaké to jsou? Jedná se pouze o profese, ve kterých převažují muži (např. stavební profese), nebo existují i profese, ve kterých převažují ženy (např. ošetrovatelství)?

Alternativa: Případně lze jako úkol zvolit „Heidi Klum hledá supermodelku“. Žáci si také mohou podle svých osobních preferencí zvolit vysněnou práci, na jejímž základě cvičení provedou.

Potřebné materiály: Handout „Pan prezident hledá bodyguarda nebo kosmetická firma hledá influencerku“, plakát, psací potřeby

Zdroj: Schabacker-Bock, Marlis / Marquard, Markus (b.d.): Ze školy do práce, výukový materiál pro odbornou přípravu žáků základních škol, s. 27, adaptováno ABIF (www.abif.at).

PAN PREZIDENT HLEDÁ BODYGUARDA NEBO KOSMETICKÁ SPOLEČNOST HLEDÁ INFLUENCERKU

Zadání práce

Skupina 1

Pan prezident hledá bodyguarda. Přihlásit se mohou ti nejlepší!

Nakreslete si na balicí papír požadovaného bodyguarda (muže nebo ženu) a napište na něj vlastnosti, které tento bodyguard musí mít, aby dobře splnil pracovní úkol.

Skupina 2

Vy (skupina) se přihlásíte jako bodyguard – opravdu o tu práci stojíte!

Představte se pomocí obrázku (nakresleného na balicím papíře) a napište charakteristiky, které ukazují: Pro tuto práci se ideálně hodím!

Skupina 3

Kosmetická společnost hledá influencerku na Instagramu. Skutečný odrazový můstek pro kariéru!

Tým kosmetické společnosti uvede, jak si představuje influencerku a jaké vlastnosti by měla mít.

Skupina 4

Vy (skupina) chcete udělat kariéru jako influencerka.

Přihlásíte se do kosmetické firmy s obrázkem (kresbou na balicím papíře) a zapíšete vlastnosti, které tento obrázek zobrazuje: Jsem ta nejlepší influencerka, jakou můžete získat!

PROFESNÍ KOLÁŽ

Stručný popis: S využitím časopisů by žáci měli shromáždit informace o svém vysněném zaměstnání / pracovišti budoucnosti nebo výroky o ideálním pracovním prostředí a vystřihnout je do koláží. Cílem je porovnat a reflektovat ideální představy o profesích a pracovním prostředí s realitou.

Cíl(e):

- Uvědomit si očekávání od profese
- Uvažovat o požadovaném povolání
- Reflektovat pracovní podmínky
- Porovnat požadované představy s realitou oboru

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, individuální práce

Realizace:

Varianta 1: V malých skupinách (2–3 osoby) by si žáci měli prohlédnout nejrůznější ilustrace na téma „vysněné zaměstnání / pracoviště budoucnosti“ a vystřihnout a shrnout všechny obrázky a výroky, které se zdají být k tématu relevantní. Ze svazků obrázků se pak zpracují důležitá témata, která se stanou zřejmými pro další práci, a vytvoří se koláže (na velkých flipchartech). Žáci jsou pak vyzváni, aby obsah ohodnotili podle kritérií jako „žádoucí – odmítaný“ nebo „ideální obrazy – zkrešené obrazy – realita“. V kolektivu se koláže vyvěsí a představí ostatním žákům a řeší se podobnosti a rozdíly. Dále je třeba ověřit, zda koláže odpovídají realitě profese (fáze reflexe).

Varianta 2: Účastníci mají za úkol prolistovat různé časopisy a vybrat obrázky a výroky na téma „Moje ideální pracovní prostředí“. Všechny obrázky, slova a výroky, které se žákům zdají relevantní pro vykreslení jejich vnitřní představy o ideálním pracovním prostředí, jsou poté zpracovány do jednotlivých koláží.

Po přestávce se (anonymní) koláže vyvěsí (na nástěnku, na zeď apod.) a učitel požádá žáky, aby se posadili před (cizí) koláž a podrobně si ji prohlédli. Po určité době (v závislosti na počtu koláží) jsou žáci požádáni, aby komentovali a asociovali jednotlivé koláže, které si prohlédli. V případě potřeby může učitel v této fázi pomoci otázkami jako: Co si myslíš, že je pro tuto osobu důležité? Jaké povolání si pro tuto osobu dokážeš představit? Co myslíš, že tuto osobu zajímá?

Učitel zaznamená výroky žáků k jednotlivým kolážím, předá poznámky tvůrci koláže a požádá ho, aby napsal text reflektující koláž a odpovídající komentáře. I zde může učitel pomoci otázkami typu: Co bys chtěl zaznamenat v souvislosti s tvou koláží? Co koláž vypovídá o tobě a tvých sklonech? Jak přispěl pohled druhých k tvému vnímání sebe sama?

V závislosti na dosaženém pokroku pak může proběhnout diskuze, při níž se řeší podobnosti a rozdíly a kontroluje se soulad koláží s realitou v dané profesi.

Alternativa: Žáci si také mohou stáhnout obrázky z internetu a vložit je do prezentace v PPT.

Potřebné materiály: Ilustrované časopisy, plakáty, nůžky, lepidlo, PC s připojením k internetu, tiskárna

Zdroj: Rabenstein, Reinhold / Reichel, René / Thanhoffer, Michael (2001): Soubor metod (Das Methoden-Set), 2. vyd. zpracování témat, Münster, 2.A 58

Chabert, Catherine / Anzieu, Didier (2004): Les Méthodes Projectives. Paříž, PUF (Edition QUADRIGE)

PREZENTACE PROFESÍ A KVÍZ O VOLBĚ POVOLÁNÍ

Stručný popis: Tato metoda nabízí možnost začlenit kariérové vzdělávání do informatiky. V rámci tohoto předmětu mají žáci za úkol vytvořit prezentaci v PowerPointu o vybraných profesích, shromáždit základní informace a vyhledat obrázky na internetu a vybrat vhodné video, které se promítne na konci prezentace. Učitel poskytne informace o informačních zdrojích a doporučí různé platformy, jako je BIC.at a lexikon povolání AMS, pro vyhledávání informací, po kterém následuje krátký kvíz.

Cíl(e):

- Rozvoj dovedností v oblasti výzkumu a správy informací
- Rozvoj prezentačních dovedností
- Práce s nástrojem umělé inteligence

Doba trvání: 2–3 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, individuální práce

Realizace: Žáci středních škol se v informatice učí také vytvářet prezentace v PowerPointu. Každý žák má za úkol vybrat si povolání, které představí třídě. Pomocí handoutu „Prezentace profesí a kvíz o volbě povolání“ nejprve shromáždí základní informace, jako je název práce, potřebné vzdělání, typické činnosti, pracovní prostředí, místní podniky, profesní vyhlídky a nástupní mzda. Před zahájením výzkumu dá učitel pokyny, na kterých platformách se mají informace vyhledávat ([BIC.at – profesní informace on-line](#), [AMS Berufslexikon – domovská stránka](#), [AMS Jobbarometer](#)). Žáci mohou na internetu vyhledat vhodné obrázky pro prezentaci a podívat se na [whatchado.com](#) nebo na [videoportálu AMS \(karrierevideos.at\)](#) vybrat video, které považují za obzvláště vhodné, a použít ho na závěr své prezentace. Prezentace v aplikaci PowerPoint by měla obsahovat maximálně 8 snímků na profesi. Na závěr prezentace je možné přidat krátký kvíz pro spolužáky (např.: Jaké vzdělání potřebujete, abyste se stali...? Ve kterých společnostech můžete pracovat jako...? Jaké požadavky klade profese na učně?)

Alternativní možnosti: Během výuky rodného jazyka lze pro prezentaci napsat jednostránkový text, který se uloží do souboru PDF a pomocí nástroje AI [ChatPDF – Chat with any PDF!](#) se vytvoří kvíz. Žáci si musí vytvořit účet na [ChatPDF - Chat with any PDF!](#). V informatice mohli žáci také navrhnout svůj kvíz o představené profesi pomocí aplikace LearningApp (srov. cvičení: LearningApps kvízy o nových profesích).

Potřebné materiály: PC s připojením k internetu, handout „Prezentace profesí a kvíz o volbě povolání“

Zdroj: ABIF, www.abif.at

PREZENTACE PROFESÍ A KVÍZ O VOLBĚ POVOLÁNÍ

Označení povolání: _____

Potřebné vzdělání (vyučení, škola, doba trvání): _____

—

Možné specializace nebo oblasti zaměření:

- _____
- _____
- _____

Typické činnosti v profesi:

- _____
- _____
- _____

Pracovní prostředí: _____

Místní společnosti: _____

Profesní výhledy: _____

Nástupní mzda: _____

LAURA A DAVID

Stručný popis: V rámci tohoto cvičení by se žáci měli zamyslet nad dělbou práce podle pohlaví a zvážit, jaký vliv má na výdělečnou činnost a rozdílné možnosti žen a mužů na trhu práce. Mohou také přemýšlet o tom, jak si jednou chtějí rozdělit práci ve své vlastní rodině.

Cíl(e):

- Uvědomění si tradičních rolí
- Rozvoj profesních a soukromých vizí pro budoucnost

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Kolektiv

Realizace: Žákům se rozdá handout „Laura a David“ a žáci mají za úkol doplnit do mezer buď Lauru, nebo Davida.

Po tomto kroku učitel zapíše počet jmen do seznamu připraveného podle šablony hodnocení (flipchart nebo tabule) a vyplní mezery v textu dominantními jmény. Poté se přečte hotový text a podpoří se společná diskuze s následujícími otázkami:

- Jak realistický je podle vás výsledný text?
- Proč podle vás u některých činností a úkolů převažuje jméno Laura (uvedte výsledky!) a u jiných jméno David (uvedte výsledky!)?
- Jak by podle vás mělo vypadat rozdělení odborných a neodborných úkolů a činností? (Zde se učitel musí snažit opatrně zpochybňovat stereotypy rolí, aniž by příliš zasahoval do procesu diskuze.)
- Jak to chcete v budoucnu dělat vy sami?

Potřebné materiály: Handout „Laura a David“, předloha pro hodnocení

Zdroj: <http://www.genderundschule.de/> [poslední přístup: 22.08.2024], upraveno ABIF (www.abif.at).

LAURA A DAVID

Text s mezerami

Laura a David jsou pár. Seznámili se na střední škole. Nyní oba pracují na plný úvazek v bance a začínají spolu bydlet.

_____ cestou domů nakoupí, _____ uvaří večeři.

_____ umyje nádobí, _____ vypere, vyžehlí a uloží věci do skříně.

_____ utírá prach, myje podlahy a vysává.

_____ má možnost jít na vysokou školu. To znamená snížení příjmů, protože _____

může během těchto tří let pracovat pouze na 50 %.

_____ si myslí, že je to v pořádku. Současně je _____ povýšen/a a nyní pracuje déle. O domácnost se stará _____.

Laura je těhotná. Po mateřské dovolené zůstává _____ doma. Po

několika měsících to už _____ nemůže doma vydržet.

_____ by se rád/a vrátila do práce. Laura a David diskutují o problému.

_____ by si přál/a, aby _____ zůstal/a doma. _____ chce,

aby byla práce s dítětem spravedlivě rozdělena mezi ně oba. _____ navrhuje, aby

_____ pracoval/a na částečný úvazek.

_____ pracuje na 100 %, _____ pracuje na částečný úvazek. O Jonase je

ráno postaráno v jeslích. Ráno vezme _____ Jonase do jeslí. Cestou domů vyzvedne

_____ Jonase. _____ nakupuje.

Doma si _____ hraje s Jonase a _____ vaří jídlo. _____ myje

nádobí. _____ vypere prádlo, vyžehlí ho a uloží do skříně.

_____ utírá prach. _____ vysává a myje podlahy. _____ ukládá

Jonase do postele.

Předloha pro učitele pro vyhodnocení

Úkoly/činnosti	Laura (počet zmínek)	David (počet zmínek)
Domácnost bez dítěte		
Nakupování		
Vaření		
Mytí nádobí		
Prádlo		
Vytírání a vysávání		
Kariéra bez dítěte		
Další vzdělání (2× stejné jméno se počítá jednou)		
Souhlas		
Povýšení		
Zaopatření domácnosti		
Dítě/doma		
Rodičovská dovolená		
Doma je to k nevydržení		
Touha znovu pracovat		
Přeje si, aby zůstal/a doma		
Spravedlivé rozdělení péče o dítě		
Návrh částečného úvazku od koho		
Návrh částečného úvazku pro koho		
Dítě / opět zaměstnání		
Práce na plný úvazek		
Práce na částečný úvazek		
Zavedení dítěte do školky		
Vyzvednutí dítěte		
Nakupování		
Hraní s dítětem		
Vaření		
Mytí nádobí		
Prádlo		
Utírání prachu		
Vysávání		
Ukládání dítěte do postele		

ŽÁCI NAVRHUJÍ VÝUKOVÉ ZDROJE

ŽÁCI NAVRHUJÍ PROFESNÍ INFORMACE JAKO VÝUKOVÉ VIDEO

Stručný popis: Při této metodě žáci vytvoří video o vybrané profesi. Tvorba videí je něco, co mnoho mladých lidí dělá poměrně často pomocí svých mobilních telefonů kvůli popularitě na sociálních médiích. Při tvorbě videa je diskuze o kariéře ještě intenzivnější a žáci musí přemýšlet o tom, jak tyto informace prezentovat ostatním tak, aby byly co nejsrozumitelnější, nejobsáhlejší a zároveň kompaktní a ne příliš dlouhé.

Cíl(e):

- Získávání a příprava informací o kariéře kreativním způsobem
- Rozvoj digitálních kompetencí

Doba trvání: 5 vyučovacích jednotek

Uspořádání: Celý kolektiv, práce ve dvojicích

Realizace: Učitel zahájí cvičení tím, že žáci vytvoří dvojice jako tým pro natáčení videa a vyberou si (učňovskou) profesi, pro niž vytvoří video. Zvolená profese může být stejná jako jedna z předchozích rešerší, anebo může jít o zcela novou profesi. V dalším kroku proběhne ve třídě na tabuli brainstorming, jehož cílem je shromáždit informace o profesích, které by mohly být pro žáky zajímavé. Tak se vytvoří hrubé vodítko pro obsah videa.

Týmy natáčející video pak vyhledávají informace o vybrané profesi nebo využívají dokumenty/výsledky z již předem provedeného výzkumu. K tomuto účelu lze použít následující zdroje: [AMS-Berufslexikon - Startseite](#), [BIC.at - Online Berufsinformation](#) nebo whatchado – kariérní video platforma. Shromážděné informace tým písemně shrne.

Nyní žáci pracují na video skriptu neboli scénáři, přičemž berou v úvahu mimo jiné následující body: místo natáčení (např. pracovní prostředí příslušné profese: kuchyně pro šéfkuchaře, restaurace pro číšníka), texty a vypravěč (jeden sám nebo střídající se ve dvojicích), animace, hudba atd.

Společně s učitelem se ověří, zda je plánované video technicky a organizačně proveditelné (např. získání povolení k natáčení, pokud se má natáčet v komerční kuchyni), a v případě potřeby se provedou úpravy. Žáci vytvoří závěrečný plán natáčení.

Po natočení videa se jednotlivé záběry spojí dohromady. K úpravám mohou žáci používat software <https://vimeo.com/> nebo Clipchamp (často je součástí školního softwarového balíku společnosti Microsoft).

Po odeslání hotových videí (např. nahráním do MS Teams) může učitel volitelně určit, zda vytvořená videa (se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců, pokud jsou ve videu viditelní žáci, nebo se souhlasem dalších osob viditelných ve videu) budou nahrána na školní nebo třídní kanál YouTube. To znamená, že bude rozsáhlá série videí k dispozici i jako informace pro další osoby stejného věku.

Potřebné materiály: Počítač s připojením k internetu, mobilní telefon, software Clipchamp nebo https://vimeo.com

Zdroj: ABIF, www.abif.at

CESTA PROFESÍ JAKO MINIDIVADLO A HRANÍ ROLÍ

Stručný popis: Žáci připravují 15minutovou divadelní minihru na téma budoucího povolání, a zabývají se tak novými profesemi. K vytvoření divadelní minihry hry nebo scénáře lze použít umělou inteligenci, například ChatGPT (viz implementace). Žáci se vžijí do profesních rolí a mohou představit hru ve třídě nebo napříč třídami.

Cíl(e):

- Získávání kariérních informací kreativním způsobem

Doba trvání: 1–8 vyučovacích jednotek (v závislosti na variantě)

Uspořádání: Kolektiv

Realizace divadelní minihry: Třída má za úkol vytvořit hru a zahrát ji nebo ji přečíst s rozdělenými rolemi.

Při používání služby ChatGPT lze použít následující prompty (výzvy):

„Vytvoř scénář divadelní minihry (délka trvání: 15 minut) podle divadelní hry Čaroděj ze země Oz. Finn a Lea jako hlavní postavy bez jasných kariérních ambicí zoufale bloudí zemí nikoho. Hledají práci svých snů, s níž chtějí zastavit změnu klimatu. Setkají se s pěti postavami, které představují pět profesí budoucnosti, např. systémový analytik, recyklační technik, solární technik, pilot dronu nebo strojvedoucí. Tyto profese ještě neznají. Postavy jim vysvětlují, jaká je jejich role ve světě budoucnosti, jak mohou přispět k inovacím a proč jsou v ekologickém světě nepostradatelné. Nakonec možná (zatím) nenajdou svou vysněnou práci, kterou tak zoufale hledali, ale mají naději a radost, že se dozvěděli o nových profesích, které mohou vyřešit problémy světa.“

Umělá inteligence ChatGPT vytvořila scénář hry (viz handout „Cesta profesí“), který lze v případě potřeby upravit doplnit o další profese. Žáci mohou také sami napsat/navrhnout scénář.

Průzkum profesních oblastí

Varianta – přečtení hry o profesích:

Alternativou k divadelnímu představení může být čtení hry ve třídě s rozdělením rolí nebo hraní rolí. Při rozdělování rolí je třeba dbát na rozdělení podle pohlaví (chlapci a dívky zhruba stejně). Hru lze tentokrát zopakovat s novými profesemi a dalšími herci, aby se jí mohlo zúčastnit více žáků.

Varianta – vytvoření dalších divadelních her:

Učitel může pomocí ChatGPT vytvořit jinou hru nebo společně se žáky ve třídě napsat prompt a pak hru vytvořit pomocí ChatGPT. Žáci si mohou sami vybrat budoucí povolání z delšího seznamu nebo z výzkumu v minulosti, která považují za obzvláště skvělá nebo která je zajímavá. Lze také uspořádat samostatnou hodinu o umělé inteligenci, v níž se společně vyzkouší různé umělé inteligence.

Vyhodnocení: V hodinách se žáci zamýšlejí nad tím, o jaké povolání mají zájem. Učitel vyvěsí ve třídě plakáty s profesemi a žáci mají za úkol napsat na 3 kartičky, co je na dané profesi přitahuje/zajímá. Poté připevní kartičky na odpovídající plakát s povoláním. To lze opakovat při každém představení, takže na konci si všichni žáci nasbírají jedno nebo více představitelných povolání.

Potřebné materiály: Handout „Minidivadlo: Cesta profesí“

Zdroj: ABIF, www.abif.at

MINIDIVADLO CESTA PROFESÍ

Moderní adaptace hry Čaroděj ze země Oz

SCÉNA 1

(Finn a Lea bloudí pustou krajinou a tváří se ustaraně. Zoufale hledají odpověď na naléhavou otázku, jak mohou pomoci zastavit změnu klimatu.)

Finn: Co teď máme udělat, Leo? Naše budoucnost leží v temnotě.

Lea: Musíme najít způsob, jak přispět ke zlepšení. Ale jak?

SCÉNA 2

(Náhle se objeví záhadná postava v moderní uniformě. Je to systémový analytik.)

Systémový analytik: Poslouchejte, vy hledající, v této těžké době přináším světlo do temnoty, znám kód.

Finn: Co to znamená?

Systémový analytik: Vidím skrze vzorce, svět v systému, analyzuji data, jsem předurčen, abych dělal změny.

Lea: Systémový analytik? Nikdy jsem o něm neslyšela.

SCÉNA 3

(Objeví se další postava, tentokrát oblečená jako recyklační technik.)

Recyklační technik: Já, recyklační technik, přeměňuji plast a odpady pro svět plný hojnosti.

Finn: Přeměňujete? Co tím myslíte?

Recyklační technik: Ze starého nové, koloběh v pohybu, nic není ztraceno, odpad pro nás není tabu.

Lea: To zní jako práce, která má smysl.

SCÉNA 4

(Objeví se solární technik zářivý jako samo slunce.)

Solární technik: Jsem solární technik, slunce je můj přítel, s panely a články energie nezná konce.

Finn: Energie ze slunce? To je fantastické!

Solární technik: Pro svět bez uhlí, bez kouře používáme slunce, aby se nám lépe dýchalo.

Lea: Nikdy by mě nenapadlo, že slunce má takovou sílu.

SCÉNA 5

(Vznáší se dron řízený pilotem.)

Pilot dronu: Jsem pilot dronu, který je ve službách společenství a slouží vysoko nad zemí k pozorování a mapování.

Finn: Drony? To zní jako sci-fi.

Pilot dronu: Pro životní prostředí, pro zvířata, jako orel v letu, s daty a obrázky pro chytrou ochranu životního prostředí.

Lea: To je působivé.

SCÉNA 6

(Strojvedoucí přijíždí imaginárním vlakem.)

Strojvedoucí: Jsem strojvedoucí, moje trať jsou koleje, pro dopravu a cestování bez znečištění a bez problémů.

Finn: Lokomotivy? To zní jako dávná minulost.

Strojvedoucí: Železnice budoucnosti je šetrná k životnímu prostředí a čistá, s rychlovlaky pro svět bez nebezpečí.

Lea: To je zajímavý pohled.

SCÉNA 7

(Finn a Lea v závěrečné scéně poté, co se dozvěděli o pěti povoláních budoucnosti.)

Finn: I když se nám zatím nepodařilo najít práci snů, jsem za tuto cestu vděčný.

Lea: Ano, naučili jsme se, že existuje mnoho způsobů, jak něco změnit.

(Postavy z povolání budoucnosti se vrátí na jeviště a společně s Finnem a Leou zopakují poselství.)

Všichni: Ve světě plném strádání a bolesti budeme hrdiny. Se znalostmi, dovednostmi a velkou dávkou odvahy uděláme budoucnost opět dobrou.

(Všechny postavy se společně ukloní a jeviště pomalu potemní.)

KONEC

KVÍZY LEARNINGAPPS O (NOVÝCH) PROFESÍCH

Stručný popis: Toto cvičení dává žákům příležitost vytvořit nebo navrhnout vlastní drobné hádanky na různá témata kariérového poradenství. Patří mezi ně hádanky o nových profesích, témata týkající se uplatnění na trhu práce nebo obecný vývoj na trhu práce.

Cíl(e):

- Prohloubení informací o kariéře hravou formou
- Rozvíjení tvůrčích schopností tím, že žáci navrhnu vlastní hádanky

Doba trvání: 4 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, práce ve dvojicích

Realizace:

1. Učitel si vytvoří účet na webu LearningApps (<https://learningapps.org/>) a představí žákům různé možnosti LearningApps.
2. Společně ve třídě vytvoří aplikaci LearningApp.
3. Žáci se rozdělí do dvojic a vytvářejí LearningApps na různá témata kariérového poradenství, např. o povoláních, trhu práce nebo procesu podávání žádostí, a rozhodují o typu a designu aplikace.
4. Žáci realizují své nápady a prezentují aplikaci nebo její možné využití pro účely dalšího vzdělávání.

Potřebné materiály: PC s připojením k internetu, účet LearningApp
(odkaz: <https://learningapps.org/>)

Zdroj: ABIF, www.abif.at

MOJE VZDĚLÁVACÍ A PROFESNÍ HITPARÁDA

Stručný popis: Po cvičeních zaměřených na zkoumání profesí si žáci ve svém osobním vzdělávacím a profesním žebříčku (hitparádě) zapíší profese, které se dostaly do jejich užšího výběru. To jim umožní mít přehled o zajímavých profesích a vyhledaných informacích.

Cíl(e):

- Shrnutí dosavadního kariérového poradenství a možných povolání nebo vzdělávacích kurzů

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Celý kolektiv, individuální práce

Realizace: Žáci obdrží handout pro vytvoření své osobní vzdělávací a profesní hitparády a vyplní do něj informace, které se dosud dozvěděli v rámci kariérového poradenství. Na pomoc si mohou vzít pracovní listy a shromážděné údaje ze složky osobního kariérového portfolia, vybrat z nich potřebné informace a shrnout je na handoutu. Učitel může žáky upozornit na to, že pořadí zajímavých profesí se může měnit nebo že jednotlivé profese mohou být z hitparády vyřazeny nebo do ní být naopak přidány.

Potřebné materiály: Handout „Moje vzdělávací a profesní hitparáda“

Zdroj: ibobb, výzkum a pracovní list „Moje vzdělávací a profesní hitparáda“ https://portal.ibobb.at/fileadmin/Berufsorientierung_und_Bildung/R_n_Berufshitliste.pdf [poslední přístup 25.08.2024], adaptováno ABIF (www.abif.at)

MOJE VZDĚLÁVACÍ A PROFESNÍ HITPARÁDA

Následující seznam ti pomůže udělat si přehled o zajímavých profesích.
Shromážděné informace zadej do tabulky!

Moje poznámky				
Příbuzné profese				
Předpoklady				
Druh vzdělávání				
Doba trvání vzdělávání				
Činnosti v této profesi				
Moje umístění profesí				

FÁZE 3

VYUŽITÍ KONTAKTŮ S PRACOVNÍM TRHEM

FÁZE 3:

VYUŽITÍ KONTAKTŮ S PRACOVNÍM TRHEM

Kontakt s pracovním trhem je jedním z klíčových nástrojů kariérového poradenství, který žákům pomáhá při volbě vzdělávání a povolání. Žáci mají o mnoha profesích jen mlhavé, někdy stereotypní představy, které je třeba nahradit reálnými zkušenostmi. Cílem je seznámit žáky s příslušným pracovním prostředím, možnými činnostmi, ale také s příslušníky dané profese, s nimiž je možné vést rozhovory o dané práci. Přímé kontakty s pracovním trhem jsou obzvláště užitečné, pokud je žáci spojí s jasným cílem ve vztahu k jejich vlastnímu směřování, pokud se na ně dobře připraví a na tyto kontakty navážou.

RALLYE BIZ

Stručný popis: Aby se dobře seznámili s BIZ (kariérním informačním centrem AMS), obdrží žáci před návštěvou dotazník, který vyplní v malých skupinách před návštěvou BIZ nebo přímo v BIZ. Pro tyto účely mohou klást otázky zaměstnancům na místě nebo využít internet k vyhledávání informací.

Cíl(e):

- Seznámení s prostory, zaměstnanci a možnostmi BIZ
- Informace o informačních a poradenských službách

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Práce v malých skupinách

Realizace: Po krátkém úvodu o důležitosti dobré přípravy rozdá učitel žákům handout „Rallye BIZ“. Pro návštěvu BIZ jsou žáci rozděleni do malých skupin, ve kterých společně vypracovávají dotazník „Rallye BIZ“, a to částečně před návštěvou BIZ a částečně během ní (v AMS).

V rámci přípravy mohou žáci na webových stránkách <https://360.ams.at/> získat informace o BIZ, zhlédnout nebo si poslechnout videa o BIZ a zdejších informačních a poradenských službách a zjistit další údaje o službách, které AMS nabízí.

Pracovníci BIZ na místě stručně představí nabízené služby (např. semináře, poradenství atd.) žákům, kteří mají možnost klást otázky a aktivně tak získat informace potřebné k vyplnění dotazníku.

V hodině následující po návštěvě BIZ žáci podají zprávu o svých zážitcích a nových poznatcích a učitel se s nimi může zamyslet nad následujícími otázkami:

- Toto je nejdůležitější informace, kterou si z návštěvy BIZ odnáším (alespoň dva body)
- Proto se návštěva BIZ vyplatila/nevyplatila
- Otázky, na které nebylo možné odpovědět
- Co mohu udělat pro získání chybějících informací

Potřebné materiály: Handout „Rallye BIZ“, PC s připojením k internetu

Zdroj: ABIF, www.abif.at

RALLYE BIZ

Odpověz během návštěvy BIZ na následující otázky!

Otázka 1: Co znamená zkratka BIZ?

Otázka 2: Jaká je adresa / telefonní číslo BIZ? Kdy mají v BIZ otevřeno?

Adresa/telefon: _____

Otevírací doba: _____

Otázka 3: Krátký popis cesty ze školy do BIZ:

Otázka 4: Jaká informační média zde mohu použít?

Otázka 5: Jaké jsou úkoly pracovníků u informačního pultu?

Otázka 6: Co je to profesní kompas?

Otázka 7: Kolik má BIZ internetových pracovních míst? (Můžeš také hádat.)

Otázka 8: Jak mohu získat tipy ohledně psaní žádostí?

Otázka 9: Jak najdu poradce BIZ, ke kterému patřím?

Otázka 10: Existuje BIZ také na internetu?

NÁVŠTĚVA BIZ: PROFESNÍ PRŮZKUM

Stručný popis: Žáci dostanou za úkol během návštěvy BIZ provést podrobný průzkum konkrétní profese, kterou si vyberou. Ve dvojicích společně na místě vypracují obsah a vyplní handout „Průzkum profese“.

Cíl(e):

- Zabývání se konkrétní profesí
- Seznámení s nabídkami BIZ

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Práce ve dvojicích

Realizace: Před návštěvou BIZ si žáci vyberou profesi, kterou chtějí zkoumat, a vytvoří dvojici s někým, kdo má stejný zájem. Učitel může také určitá povolání přidělit do dvojic, aby zajistil co nejširší spektrum. Žáci obdrží handout „Průzkum profese“, který použijí ke společnému výzkumu v BIZ.

Pokud by žáci během návštěvy BIZ ještě nezjistili všechny informace, mohou dvojice vyplnit tento handout po návštěvě BIZ s pomocí internetových vyhledávacích platforem (www.bic.at, www.beruflexikon.at).

V rámci následné diskuze představí příslušné dvojice profese, které ještě nebyly probrány v předchozích lekcích kariérového poradenství.

Informace lze také shromažďovat na virtuální nástěnce (www.padlet.com, taskcards.de), aby si je mohli všichni prohlédnout.

Z představených povolání si každý žák poznamená alespoň jedno povolání, které považuje za zvlášť zajímavé.

Alternativa: Učitel si v rámci návštěvy BIZ objedná workshop BIZ.

Potřebné materiály: Handout „Průzkum profese“, PC a internet atd.

Zdroj: Sacher, Kristin (2005): Povolání jako životní hodnota (Lebenswert Beruf). Praktická příručka pro práci s osobami, které předčasně ukončily školní docházku, s. 23.

ARCH PROFESNÍHO PRŮZKUMU

Profese: _____

1. Co musíš v této práci dělat?

2. Kde v této profesi pracuješ?

- ☐ Dílna ☐ Obchod ☐ Staveniště
☐ Kancelář ☐ Venku ☐ Jiné _____

3. S jakými nástroji a vybavením pracuješ?

4. Pracuješ více sám nebo v týmu?

- ☐ Sám ☐ V týmu

5. Jaká je obvyklá pracovní doba v této profesi?

- ☐ Pravidelně cca od _____ do _____ ☐ Víkendy, státní svátky
☐ Práce na směny ☐ Jiné _____

6. Jaké ukončené vzdělání firmy obvykle očekávají jako předpoklad?

- ☐ Žádné ☐ Ukončení základní školy
☐ Maturitu ☐ Výuční list

7. Jaké další požadavky musejí být splněny?

- ☐ Fyzické: _____ ☐ Předcházející praxe: _____ ☐ Jiné _____

8. Kolik si můžeš vydělat?

Jako začínající zaměstnanec v profesi _____ Po 5 letech _____

9. Jaké máš v této profesi další možnosti vzdělávání a povýšení?

PŘÍPRAVA A NÁSLEDNÉ ZPRACOVÁNÍ FIREMNÍCH EXKURZÍ, RESP.

PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTÍ VE ŠKOLÁCH

Stručný popis: Škola buď zorganizuje prohlídku podniku, nebo pozve zástupce jednoho či více podniků do školy. Cílem je zprostředkovat žákům osobní dojem a praktické informace o kariéře a firmách. Před schůzkou v reálném prostředí si žáci promyslí, co chtějí o firmě zjistit, a sestaví si seznam témat a možných otázek.

Cíl(e):

- Aktivní shromažďování informací od potenciálních vzdělávacích podniků

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, individuální práce

Realizace: Žáci jsou informováni o exkurzi do firmy nebo o návštěvě firmy ve vlastní škole. Učitel se žáky probere, co se chtějí o firmě dozvědět, sestaví s nimi seznam témat a nechá je formulovat vybrané otázky (viz příklady), které je konkrétně zajímají.

Příklady:

- Co přesně společnost nabízí (služby, produkty)?
- Kdo jsou zákazníci společnosti?
- Co je na práci ve firmě zvláštního?
- Jaké předpoklady musí člověk splňovat, aby mohl začít pracovat v této společnosti?
- Kde přesně člověk pracuje v této profesi? (kancelář, dílna, staveniště, ...)
- Jaké nové technologie se ve firmě používají?
- Jiné

Shromážděné otázky žáci zaznamenávají písemně ve formě standardizovaného katalogu otázek. Předem je dohodnuto, který žák bude klást jednotlivou otázku. Každý žák obdrží handout s katalogem otázek, aby si mohl sám zapsat odpovědi.

Jako záloha je zde přiložen „Příklad katalogu otázek pro exkurze a prezentace firem ve školách“, který lze použít jako alternativní možnost, aniž by třída sbírala vlastní otázky.

V návaznosti na to se obdržené odpovědi společně projednají v kolektivu. Žáci mohou doplnit nebo opravit své vlastní informace a nakonec zařadit katalog otázek do složky kariérového portfolia.

Alternativa: Pokud to čas dovolí, může být návštěva simulována jako součást výuky kariérového poradenství. Cílem je, aby si žáci procvičili sebevědomé chování, komunikaci a sebedůvěru při plnění úkolů zadaných pro návštěvu firmy.

Potřebné materiály: Handout „Příklad katalogu otázek pro exkurze a prezentace firem ve školách“ (volitelně)

Zdroj: ABIF, www.abif.at

PŘÍKLAD KATALOGU OTÁZEK PRO EXKURZE A PREZENTACE FIREM VE ŠKOLÁCH

Název společnosti: _____

Termín prohlídky: _____

1. Co přesně jsi ve společnosti navštívil? (dílna, kancelář, zahrada, ...)

- _____
- _____
- _____

2. Co společnost vyrábí/nabízí?

- _____
- _____
- _____

3. Kdo nakupuje výrobky/služby?

- _____
- _____
- _____

4. Jaké předpoklady musí člověk splňovat, aby mohl začít pracovat v této společnosti?

- _____
- _____
- _____

5. Kde přesně člověk pracuje v této profesi? (kancelář, dílna, staveniště, ...)

☐ Kancelář

☐ Obchod

☐ Dílna

☐ Jiné _____

☐ Staveniště

S DEŠTNÍKEM, ŠARMEM A SMARTPHONEM – PROFESIONÁLNÍ DETEKTIVOVÉ NA CESTÁCH

Stručný popis: Žáci se pod vedením učitele vydají na „profesní safari“, aby si vyfotografovali profese a lidi v jejich zaměstnání. Tím se hledání profese stává živějším.

Cíl(e):

- Zjištění přístupu k novým profesím prostřednictvím činnosti a konkrétního pracovního prostředí
- Poznávání nových, dosud neznámých vzrušujících profesí
- Osvojení si výzkumných dovedností mimo třídu v rámci pracovního úkolu

Doba trvání: 5 vyučovacích jednotek nebo vlastní pracovní čas v odpoledních hodinách

Uspořádání: Kolektiv, dvojice

Realizace:

1.) Profesní safari: Žáci mají za úkol vydat se ve dvojicích na „profesní safari“ se svými mobilními telefony. Měli by vědomě hledat motivy fotografií, které ukazují lidi vykonávající profesi, která je pro ně do značné míry neznámá. Kromě toho by se měli ptát lidí na jejich profese. Za tímto účelem může být nutné vydat se na místa, kam není přístup samozřejmý.

Následující otázky by měly být dobře připraveny:

- Jaká místa v mém městě jsem ještě nikdy nenavštívil? (výrobní závod, přístav, jídelna, ...)
- Jak se do těchto míst dostanu?
- Koho musím požádat o povolení k fotografování například v továrně nebo redakci?
- Jak mám někoho přimět, aby mi poskytl informace o své práci?

2.) Profesionální detektivové Fotografie se ukážou učiteli ve třídě a může být nutné provést výběr. Mělo by být jasné, o jakou profesi nebo činnost se jedná. Poté se s podporou učitele vyhledají informace na internetu. Užitečné odkazy jsou např. www.berufskompas.at, www.bic.at nebo [whatchado – Video-Karriereplattform](http://whatchado.com).

3.) We proudly present... Informace o obrazu profese jsou prezentovány vizuálně, a to buď formou prezentace v PowerPointu, nebo na plakátu, v závislosti na požadovaných dovednostech. Žáci mají co největší volnost při navrhování, učitel poskytuje materiály a odborné znalosti. Žákovské týmy by měly na zadání pracovat samy, ale mohou si vzájemně pomáhat. Prezentace mohou být uspořádány podle profesních oblastí. Každý tým buď představí své povolání třídě (rozdělení do několika dnů!), nebo prezentace probíhá formou profesní galerie na obrazovkách a nástěnkách. V tomto případě žáci procházejí galerií a odnášejí si dojmy, o kterých se pak diskutuje ve velké skupině.

Alternativa: Případně lze informace připravit a prezentovat prostřednictvím interaktivní tabule namísto prezentace PPT nebo plakátu.

Pokud je tato metoda považována za příliš časově náročnou, lze místo ní doporučit podobnou metodu „Profesní dotazník – IBOBB Occupational Interview“.

Potřebné materiály: PC s připojením k internetu, promítací zařízení, plakáty, psací potřeby, tiskárna

Zdroj: Margit Voglhofer (ABIF, www.abif.at)

PROFESNÍ TAZATELÉ – PROFESNÍ POHOVOR

Stručný popis: Žáci absolvují školení ohledně pohovorů a připravují si otázky, které budou klást kolemjdoucím na ulici ohledně jejich profesí. To jim poskytne informace z reálného života pro jejich kariérový rozvoj. Případně mohou rozhovory provádět ve svém vlastním sociálním prostředí.

Cíl(e):

- Nácvik komunikačních situací s cizími lidmi
- Získávání kariérních informací při rozhovorech s písemnými záznamy

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky a vlastní pracovní čas

Uspořádání: Celý kolektiv, práce ve dvojicích

Realizace: Žáci by měli vést rozhovory s kolemjdoucími na ulici, aby získali informace o jejich profesích. Rozhovor se nejprve připravuje ve třídě. Diskutuje se o následujících otázkách:

- Jak oslovit cizí lidi?
- Jak zahájit rozhovor?
- Jak rozdělit role? Kdo vede rozhovor? Kdo zapisuje?

Žáci vytvoří dvojice, které budou vést profesní rozhovory, a dostanou pokyny, podle kterých budou rozhovory provádět a zaznamenávat. Na jedné straně slouží toto cvičení jako komunikační trénink, na druhé straně jde o získání informací z reálného života.

Případně můžete rozhovory vést mezi svými příbuznými a známými (jako domácí úkol).

Pracovní listy jsou vyplňovány jako domácí úkol a kontrolovány učitelem.

Při následném probírání každý dvoučlenný tým řekne, jak se mu dařilo, co zjistil a co ho případně překvapilo. Učitel zaznamená na tabuli překvapivá zjištění a případné nové profese, které žáci ještě neznají.

Nakonec si žáci uspořádají vyplněné pracovní listy do svých osobních složek kariérového portfolio.

Alternativa: Případně lze informace připravit a prezentovat prostřednictvím interaktivní tabule namísto prezentace PPT nebo plakátu.

Potřebné materiály: Handout „Profesní tazatelé – profesní pohovor“

Zdroj: ibobb, pracovní list „Profesní rozhovor“, https://portal.ibobb.at/fileadmin/Berufsorientierung_und_Bildung/P_h_Berufe-Interview.pdf [poslední přístup 25.08.2024]

PROFESNÍ TAZATELÉ – PROFESNÍ POHOVOR

O profesi/vzdělávání: _____

Tip: Nahraj rozhovor na svůj mobilní telefon. Předem si vyžádej souhlas dotazovaného s nahráváním rozhovoru. Ujisti se, že je baterie nabitá a že nahrávání není rušeno. Doma odpovědi z rozhovoru zapiš do tabulky nebo je doplň do poznámek.

OTÁZKA	ODPOVĚĎ Z ROZHOVORU
S jakými úkoly se při své práci setkáváte? Co děláte každý den ve své práci?	
	Moje poznámky:
Proč jste se rozhodl pro toto povolání? Jaké jsou výhody a nevýhody vaší práce?	
	Moje poznámky:
Jaké vzdělání jste musel absolvovat pro svou práci?	
	Moje poznámky:
Jaké silné stránky/dovednosti potřebujete pro svou práci?	
	Moje poznámky:

OTÁZKA	ODPOVĚĎ Z ROZHOVORU
Kde se vaše práce převážně odehrává? Cestujete často, nebo pracujete spíše stálém místě?	
	Moje poznámky:
V jakých předmětech bych měl být dobrý, pokud chci jednou dělat vaši práci?	
	Moje poznámky:
Jakou budu mít pracovní dobu? (práce o víkendech, pružná pracovní doba atd.)	
	Moje poznámky:
Jaké budu mít profesní možnosti?	
	Moje poznámky:
Jsou zde nějaké zvláštnosti? (např. cestování, fyzicky náročná nebo nebezpečná práce atd.)	
	Moje poznámky:

OTÁZKA	ODPOVĚĎ Z ROZHOVORU
Jaké jsou možnosti výdělku ve vaší profesi?	
	Moje poznámky:
Pracujete při své práci spíše v týmu, nebo sám?	
	Moje poznámky:
Zvolil byste si své povolání znovu? Když se ohlédnete zpět, udělal byste něco jinak?	
	Moje poznámky:
Jaký tip byste mi dal na závěr?	
	Moje poznámky:

PŘÍPRAVA A VYHODNOCENÍ DNŮ PRAKTICKÝCH PRACOVNÍCH ZKUŠENOSTÍ

Stručný popis: Žáci se v rámci kariérového poradenství účastní dnů praktických pracovních zkušeností. Tato metoda představuje jeden z možných způsobů, jak postupovat při přípravě a následném vyhodnocení.

Cíl(e):

- Příprava na dny praktických pracovních zkušeností
- Získání informací o společnosti, ve které se budou konat dny praktických pracovních zkušeností
- Reflexe zkušeností ze dnů praktických pracovních zkušeností

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Cely kolektiv, samostatná práce, práce ve dvojicích

Realizace: Učitel informuje žáky, že s plánováním dnů praktických pracovních zkušeností je třeba začít včas, zejména s individuálním vyhledáváním možné firmy.

Při přípravě na samotnou „ochutnávku“ jsou se žáky kromě organizačních a právních detailů probrány základní požadavky v pracovním kontextu, jako je dochvilnost (např. dodržování pracovní doby a přestávek), pořádek a slušnost, používání mobilních telefonů / internetu (např. žádná soukromá komunikace během pracovní doby, žádné pořizování fotografií/videozáznamů bez souhlasu odpovědných osob), soukromé záležitosti a podobné věci v souvislosti s praktickými pracovními dny.

Učitel diskutuje se žáky, jak se mohou připravit na dny praktických zkušeností v příslušné firmě, a rozdává jim k tomu handout „Mé dny praktických pracovních zkušeností“, který obsahuje část 1 a část 2.

První část se realizuje před zahájením dnů praktických pracovních zkušeností: Žáci vyhledají a zapíší obecné informace o firmě, např. odvětví, služby a produkty, místo nebo lokalitu, služby a výrobky, umístění nebo pobočky, počet poboček, počet zaměstnanců, inzerované pozice a kontaktní údaje, aby byli o společnosti předem dobře informováni.

V případě potřeby učitel žákům pomůže tyto informace vyhledat (např. na webových stránkách společnosti). O výsledcích lze také diskutovat v kolektivu nebo je prezentovat (např. jako minutový příspěvek).

Během (pozn.: doporučuje se, protože dojmy a údaje lze shromáždit přímo) nebo nejpozději po skončení dnů praktických pracovních zkušeností vyplní žáci na základě svých zkušeností **2. část** handoutu. Sami za sebe a poté ve dvojicích přemýšlejí o tom, jak přesně vypadaly jejich dny praktických pracovních zkušeností, co se naučili a co to znamená pro jejich budoucí volbu povolání. Tento handout se stane nedílnou součástí jejich složky kariérového portfolia.

Alternativa: Během dnů praktických pracovních zkušeností by se žáci mohli – pokud to podnik dovolí – také nechat vyfotografovat při práci, aby zdokumentovali činnost(i).

Potřebné materiály: Handout „Mé dny praktických pracovních zkušeností“

Zdroje:

ABIF, www.abif.at

Berufsreise.at – Sběrka informací o dnech praktických pracovních zkušeností, https://www2.berufsreise.at/static/files/info_section/berufspraktischetage_allgemein.pdf [poslední přístup: 30.10.2024], upraveno ABIF (abif.at)

MÉ DNY PRAKTICKÝCH PRACOVNÍCH ZKUŠENOSTÍ (1)

Mé jméno: _____

Dny praktických pracovních zkušeností od do

Část 1: Průzkum společnosti

1. Název společnosti:

2. Adresa závodu/pobočky

3. Odvětví

4. Co přesně společnost nabízí (služby, produkty)?

5. Co společnost vyrábí? Co společnost dělá?

6. Kdo jsou zákazníci, resp. zákaznice společnosti?

7. Počet zaměstnanců

8. Jméno nadřízeného, e-mail a telefon:

MÉ DNY PRAKTICKÝCH PRACOVNÍCH ZKUŠENOSTÍ (2)

Mé jméno: _____

Dny praktických pracovních zkušeností od do

Část 2: Reflexe (vyplňuje se během nebo po skončení dnů praktických pracovních zkušeností)

1. V jaké oblasti / v jakém oddělení jsem byl zaměstnán? Co přesně jsem tam dělal?

- _____
- _____
- _____

2. Kterou profesi (nebo několik profesí) ses ve firmě naučil?

- _____
- _____
- _____

3. Jaké vlastnosti a dovednosti jsou podle tebe v této profesi / v tomto oboru důležité?

- _____
- _____
- _____

4. Jaké předpoklady musí člověk splňovat, aby mohl začít pracovat v této společnosti?

- _____
- _____
- _____

5. Kde přesně člověk pracuje v této profesi? (kancelář, dílna, staveniště, ...)

☐ Kancelář _____

☐ Staveniště _____

☐ Dílna _____

☐ Jiné _____

6. Moje činnosti

Vytvoř shrnutí svých činností během dnů praktických pracovních zkušeností tak, že do tabulky zapíšeš činnosti, které jsi se naučil. Poté zaškrtni, zda jsi danou činnost sám vyzkoušel nebo pozoroval. Počtem smajlíků (žádný až max. 3) naznač, jak moc se ti aktivita líbila.

Činnost	Samostatné vyzkoušení	Pozorování	😊	😊😊	😊😊😊

7. Závěrečné shrnutí

To se mi na praktických pracovních dnech líbilo/nelíbilo:

	Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne
Líbily se mi dny praktických zkušeností.				
Získal jsem zajímavé poznatky o světě práce.				
Rád bych se lépe seznámil s touto profesí.				
Rád bych v této společnosti pracoval.				
Rád bych se dozvěděl více o dalších profesích.				
Praxe mi pomohla v mém kariérovém rozvoji.				
Rád bych absolvoval stáže také v jiných firmách/ podnicích.				

PŘÍPRAVA A ZHODNOCENÍ NÁVŠTĚVY VELETRHU KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

Stručný popis: Žáci mohou navštívit veletrh kariérového poradenství (např. BeSt, L14 atd.), aby získali užitečné informace, které mohou využít při výběru školy a povolání. Vzhledem k tomu, že množství nabídek může být někdy zahlcující, je důležité, aby se žáci veletrhu kariérového poradenství zúčastnili dobře připravení a s jasnými cíli. Návštěvy veletrhů odborného vzdělávání a přípravy jsou užitečné, pokud žáci již mají první představy o své vlastní vzdělávací nebo profesní dráze.

Cíl(e):

- Příprava na návštěvu veletrhu kariérového poradenství
- Shromažďování cílených informací o volbě školy a povolání
- Seznámení se školami a podniky v regionu
- Získání informací o profesích a vzdělávání a porovnání vlastních představ o kariéře s praxí
- Navázání kontaktů pro praxe nebo učňovské obory
- Shromáždit kontaktní údaje/kontaktní osoby pro další postup při podávání žádostí o práci
- Získat informace o procesu podávání žádostí (on-line, životopis atd.) a tipy k němu

Doba trvání: 2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Individuální práce, práce v malých skupinách, práce ve dvojicích

Realizace:

V úvodu veletrhu kariérového poradenství jsou žáci upozorněni na to, že návštěva veletrhu kariérového poradenství je dobrou příležitostí, jak se lépe seznámit s profesemi a firmami (vzdělávacími podniky) a školami. Proto je důležité diskutovat o výhodách a přínosu veletrhů kariérového poradenství. Učitel se žáky probere, jak lze návštěvu veletrhu kariérového poradenství smysluplně využít, a odkáže mimo jiné na následující příkladné výhody:

- Získáte důležité informace, které by jinak bylo obtížné vyhledat.
- Poznáte osobně lidi, kteří stojí za podniky, školou atd., a máte možnost klást osobní otázky a navazovat kontakty.
- Možná získáte nové představy o profesích a/nebo školách, o kterých jste dosud nevěděli.
- Je mnohem snazší, když se na veletrh kariérového poradenství vydáte dobře připravení a s jasnými cíli a otázkami.
- Dárky jsou sice hezké, ale cílem návštěvy veletrhu kariérového poradenství je získat podporu při výběru svého vzdělání a povolání.

V rámci přípravy může učitel se žáky probrat také pravidla chování, jako např.

- Vhodné oblečení
- Zdvořilý pozdrav
- Stručně se představte (jméno, škola atd.)
- Jasně formulujte otázky
- Požádejte o kontaktní údaje a poznamenejte si je
- Poděkujte za rozhovor a zdvořile se rozlučte

Pokud je to pro žáky obtížné, je možné to procvičovat i v rámci hraní rolí.

Obsahová příprava na návštěvu veletrhu: Žáci se připraví na návštěvu veletrhu kariérového poradenství například tak, že si předem udělají test zájmů (viz metoda „Dělej, co umíš!“ podle autora Aljoscha Neubauer). Na základě výsledků a svých zájmů zváží, které veletržní stánky / společnosti navštíví. Učitel poskytne brožury a/nebo odkáže na webové stránky veletrhu kariérového poradenství.

Žáci vytvoří dvou- až tříčlenné týmy, které chtějí vést rozhovory s podobnými společnostmi. S sebou si vezmou handout „Průvodce návštěvou veletrhu kariérového poradenství“ pro vybranou společnost.

Na veletrhu kariérového poradenství pak žáci navštíví alespoň jednu firmu a během rozhovoru položí připravené otázky z handoutu. Odpovědi se zaznamenávají pro každou společnost / každý stánek zvlášť. Poznámka: Uvedené otázky slouží jako hrubé vodítko a týmy je mohou doplnit nebo upravit pro jednotlivé stánky a/nebo společnosti.

Zhodnocení návštěvy veletrhu kariérového poradenství: Ve třídě se žáci zamyslí nad tím, co přesně se během návštěvy veletrhu kariérového poradenství dozvěděli, co je překvapilo a která firma nebo obor činnosti je obzvláště zaujal.

Alternativa: Žáci si nejprve vyberou společnost, se kterou chtějí na místě vést rozhovor. Ve dvojicích nebo trojicích také chodí na stánky, kde sbírají a zapisují informace.

Potřebné materiály: Handout „Průvodce návštěvou veletrhu kariérového poradenství“

Zdroj: ABIF, www.abif.at

PRŮVODCE NÁVŠTĚVOU VELETRHU PROFESNÍ ORIENTACE

Název společnosti/organizace: _____

1. Co společnost/organizace na veletrhu prezentovala?

- _____
- _____
- _____

2. Co přesně společnost/organizace nabízí (služby, produkty)?

- _____
- _____
- _____

3. Kdo jsou zákazníci společnosti/organizace?

- _____
- _____
- _____

4. Jaké předpoklady musí člověk splňovat, aby mohl začít pracovat v této společnosti?

- _____
- _____
- _____

5. Kde přesně člověk pracuje v této firmě? (kancelář, dílna, staveniště, ...)

- ☐ Kancelář
 ☐ Staveniště
☐ Dílna
 ☐ Obchod
☐ Jiné

6. Ve kterých předmětech musím být dobrý, abych měl šanci ve vaší firmě pracovat?

- _____
- _____
- _____

7. Koho mohu kontaktovat, pokud chci ve vaší firmě pracovat? Můžete mi dát vizitku? Jaké jsou další kroky?

• _____

• _____

Mé shrnutí: Toto byly pro mě hlavní body veletrhu kariérového poradenství:

• _____

• _____

FÁZE 4

ÚSPĚŠNÉ ZVLÁDNUTÍ ŽÁDOSTÍ O ZAMĚSTNÁNÍ

FÁZE 4:

ÚSPĚŠNÉ ZVLÁDNUTÍ ŽÁDOSTÍ O ZAMĚSTNÁNÍ

VYTVOŘENÍ DOKUMENTŮ ŽÁDOSTI

Stručný popis: V rámci vzdělávacího programu a programu kariérového poradenství si žáci vytvoří (vzorové) portfolio, které se skládá z životopisu a motivačního dopisu. Toto bude upraveno podle příslušné žádosti o práci.

Cíl(e):

- Vytvořit profesionální uchazečské portfolio
- Naučit se psát motivační dopis

Doba trvání: 3 vyučovací jednotky

Uspořádání: Celý kolektiv, individuální práce

Realizace:

Vytvoření vzorové žádosti s motivačním dopisem

Na začátku hodiny učitel pohovoří o účelu motivačního dopisu a/nebo se žáků zeptá, k čemu je podle nich motivační dopis dobrý.

Úspěšný motivační dopis je dopis, který prokazuje, že osoba, která se uchází o učňovské místo, pochopila, co podnik požaduje a jaké jsou její osobní silné stránky, a že má zájem pro podnik pracovat.

Učitel poté představí vzorec AIDA jako princip pro tvorbu a psaní motivačního dopisu:

A = attention (vyvolat žádostí pozornost)

I = interest (vzbudit zájem o žadatele)

D = desire (vyvolat touhu poznat žadatele)

A = action (jednat a pozvat žadatele)

Učitel pak představí typickou strukturu a typický obsah motivačního dopisu a/nebo rozdá vzorový handout „Motivační dopis“.

V prvním odstavci může uchazeč o učení vyjádřit zájem o práci nebo o společnost. Doporučujeme zde uvést, kde byl inzerát nalezen.

Druhý odstavec by měl shrnovat kompetence, které podnik očekává, přičemž uchazeč o učení by měl prokázat, že tyto požadavky splňuje.

Učitel společně se žáky shromáždí možné charakteristiky, které firmy často hledají (např. spolehlivý, dochvilný, zručný, odolný vůči stresu, vytrvalý, zdvořilý, orientovaný na zákazníka, pozorný, podnikavý) a které mohou žáci použít k popisu sebe sama v motivačním dopise. Měly by také zdůraznit, že žáci jsou vhodnými kandidáty pro učňovskou přípravu. Výsledky metod použitých pro rozpoznání vlastních zájmů a silných stránek lze použít i pro motivační dopis.

Ve třetím odstavci by měli žáci vyjmenovat výhody spolupráce a zmínit možnost pohovoru. Žáci mohou použít handout „Motivační dopis“, který jim pomůže napsat motivační dopis.

Vytvoření životopisu

Učitel se žáky vypracuje strukturu a obsah životopisu na základě vzorového handoutu „Životopis“. Je důležité, aby si žáci uvědomili, že potenciální zaměstnavatel si často jako první přečte životopis a že životopis rozhoduje o tom, zda bude uchazeč o učňovské místo pozván na osobní pohovor. Proto by měl mít životopis dobrou strukturu a přitažlivý design. Viz handout „Pomoc při přípravě životopisu“.

Každý žák by měl obdržet zpětnou vazbu ke svému motivačnímu dopisu a životopisu. AMS vytvořila jako podporu vlastní editor, který obsahuje šablony motivačního dopisu a životopisu, jež lze přizpůsobit a uložit lokálně v počítači: <https://bewerbungsportal.ams.or.at/bewerbungsportal/#!/generatoren>

Kromě toho byl vyvinut Europass, mezinárodní formulář životopisu, který je k dispozici v jazycích EU a je v EU také široce používán: <https://europass.europa.eu/de/create-europass-cv>

Potřebné materiály: PC, handouty „Motivační dopis“, „Životopis“, „Pomoc při přípravě životopisu“

MOTIVAČNÍ DOPIS

Členění motivačního dopisu (pro inzerát)

Jméno a příjmení
Adresa
Telefon: (žadatel/ka)

Společnost
k rukám pana/paní
Adresa příjemce

Místo/datum

Předmět Referenční číslo inzerátu

Vážený pane / vážená paní...,

vyjádři příjemci svůj zájem o společnost / pracovní místo / školní pozici nabízenou v inzerátu.

VY

Vyjmenuj své nejdůležitější kompetence a uveď, proč si myslíš, že splňuješ požadavky společnosti / pracovního místa, nebo jak můžeš přispět k výsledkům. Zdůrazni svou osobnost. Hledej společnou řeč.

JÁ

Zdůrazni výhody spolupráce. Zmiň se o možnosti brzkého osobního pohovoru.

MY

Zdvořilostní fráze, např. „S pozdravem“

Podpis/jméno

ŽIVOTOPIS

Osobní údaje

Jméno/příjmení: David Mayer

Adresa: Ulice, PSČ + město

Tel.: +43 650 123 45 67

E-mail: david.mayer@my-mail.com

Datum a místo narození: DD.MM.RRRR Vídeň

Státní příslušnost: Rakousko

*Portrétní fotografii
lze nalepit nebo
vložit zde!*

Odborná praxe (je-li k dispozici)

MM/RRRR Dny praktického pracovního školení ve společnosti XY

MM/RRRR Dny praktického pracovního školení ve společnosti XY

Vzdělání

MM/RRRR – MM/RRRR Název polytechnické školy, Vídeň

MM/RRRR – MM/RRRR Název střední školy, Vídeň

Cizí jazyky

Angličtina: B2, samostatné používání jazyka

Italština: A2, základní znalosti

Další znalosti

EDP: MS Office (Word, PowerPoint, Excel)

Zájmy

Hraní na PC, skateboarding, fotbal, klubová činnost

Vídeň {vložit datum}

POMOC S PŘÍPRAVOU ŽIVOTOPISU

1. Foto:

- Přátelský úsměv
- Vhodné oblečení (mělo by se hodit k práci a nemělo by být pomačkané)
- Vhodný styling (nepřehánět to s make-upem – méně je více)
- Žádné selfie (fotka od školního fotografa nebo ať vás někdo vyfotí mobilním telefonem; světlá, prázdná zeď jako pozadí)
- Žádné pózování, žádné nápadné digitální úpravy (fotografie musí být autentická)

2. Praktické pracovní zkušenosti: Kromě dnů praktických pracovních zkušeností upozorněte na jednotlivé „dny na zkoušku“ ve firmách a uveďte také prázdninové brigády a stáže. Zmíňte se o tom, co se naučil a co se ti bude hodit v budoucí kariéře.

3. Jazykové znalosti: Uveďte přesné údaje: základní znalost / dobrá znalost / velmi dobrá znalost / plynulá znalost (= písemná a mluvená) / obchodní znalost / první úroveň jazyka. Uveďte také, zda jsi vyrostl ve vícejazyčném prostředí, například uvedením svého rodného jazyka. To může být ve tvé profesi důležitou silnou stránkou.

4. Znalosti práce s PC: Uveďte moduly svého certifikátu digitální gramotnosti ECDL nebo přesné údaje o svých dovednostech v oblasti IT. Vyjmenuj všechny programy, které ovládáš a které by mohly být pro danou práci důležité, např. programy pro zpracování textu (jako je MS Word nebo Open Office Word), prezentační programy (jako je MS PowerPoint nebo Open Office Impress), tabulkové procesory (jako je MS Excel) atd.

5. Volnočasové aktivity: Vyber 2–4 volnočasové aktivity, které odpovídají tvé aktuální žádosti. Měly by být smysluplné, měly by tě odlišit od davu a vést k zajímavé konverzaci. Dbej na to, abys dobře kombinoval intelektuální, kulturní a sportovní zájmy. Dobře přijímané jsou například tyto volnočasové aktivity nebo koníčky: vaření (profese: kuchař), zahradničení, turistika (profese: návrhář zahrad a zeleně), četba, dekorace, hudba (tvůrčí profese), modelářství (profese: truhlář), programování (profese: kódování, vývoj aplikací), taekwondo, jogging, jóga (profese: instruktor fitness), digitální zpracování obrazu a střih videa (profese: mediální specialista), fotografie (profese: specialista na fotografie a multimedia, profesionální fotograf), blogování, kosmetika a make-up (profese: kadeřnice, kosmetička, pedikérka) – samozřejmě by opravdu měly patřit mezi tvé zájmy, takže bys měl být připraven odpovídat na otázky! Co není dobře hodnoceno, jsou pasivní činnosti, jako je poslech hudby, sledování filmů nebo – a to zejména – relaxace.

HRANÍROLÍ PŘI PRACOVNÍM POHOVORU

Stručný popis: Než mladí lidé půjdou na svůj první pracovní pohovor, měli by si tuto komunikační situaci vyzkoušet a zažít formou simulace. Za tímto účelem se ve třídě nacvičují pracovní pohovory ve tříčlenných skupinách (uchazeč, personalista, pozorovatel) a žáci si navzájem poskytují zpětnou vazbu.

Cíl(e):

- Nacvičit pracovní pohovor
- Zlepšit komunikační kompetence

Doba trvání: 1–2 vyučovací jednotky

Uspořádání: Trojice

Realizace: Učitel v kolektivu vysvětlí, že cílem je procvičit situaci s rozdělením rolí při žádosti o zaměstnání. Za tímto účelem by se žáci měli rozdělit do trojic.

Učitel rozdává handout „Vedení pracovních pohovorů“, který obsahuje tři karty s rolemi a informace na kartách s rolemi. Kromě toho každý žák potřebuje popis konkrétní inzerované pozice (např. inzerát), na kterou se chce přihlásit.

Po krátké individuální přípravě začíná hraní rolí. Při hraní rolí je jeden žák personalistou, druhý žák je uchazečem a třetí žák situaci pozoruje. Po deseti minutách je hraní rolí přerušeno a uchazeč nejprve ostatním sdělí, jak se v této roli cítil. Další dva pak informují o tom, co se podle nich při pohovoru povedlo a jaké tipy mohou dát.

Personalista by mohl položit následující nebo podobné otázky:

- Můžeš mi prosím říct něco o sobě (krátká sebe prezentace)?
- Proč ses přihlásil na tuto pozici a co tě na ní nejvíce zaujalo?
- Jaké jsou tvé silné stránky?
- Jaké jsou tvé slabiny?
- Proč bychom tě měli přijmout?

Naopak žadatel by měl klást otázky jako:

- Kde budu pracovat?
- Jaká je pracovní doba?

Personalista by se měl před hraním rolí připravit i na takové otázky ze strany uchazeče.

Potřebné materiály: Handout „Vedení pracovních pohovorů“ (se 3 kartami rolí)

Zdroj: ABIF, www.abif.at

VEDENÍ PRACOVNÍCH POHOVORŮ

Tento handout slouží k přípravě hraní rolí ve třídě. Obsahuje jednu ze tří karet rolí a vzorové otázky, na které se mohou hráči připravit. V rámci hraní rolí lze samozřejmě klást i další otázky.

Karta rolí 1: Personalista

Za výběr a nábor pracovníka zodpovídáš ty. O tohoto uchazeče máš velký zájem. Tvým úkolem je strukturovat konverzaci: pozdrav, nabídnutí místa, vedení rozhovoru (viz vzorové otázky), ukončení rozhovoru a rozloučení.

Zformuluj podobné otázky a seřaď je do vhodného pořadí:

Můžeš mi prosím říct něco o sobě?

Jak ses dozvěděl o pozici, o kterou se u nás ucházíš?

Proč ses přihlásil na toto místo? Co tě zajímá především?

Jaké jsou tvé silné stránky?

Jaké jsou tvé slabiny?

Jako školitel učňů nebo personalista se připrav na možné otázky uchazeče a předem si poznamenej informace, které mu poskytneš:

Kde budu pracovat?

Jaká je pracovní doba?

VEDENÍ PRACOVNÍCH POHOVORŮ

Tento handout slouží k přípravě hraní rolí ve třídě. Obsahuje jednu ze tří karet rolí a vzorové otázky, na které se mohou hráči připravit. V rámci hraní rolí lze samozřejmě klást i další otázky.

Karta rolí 2: žadatel – první dojem je důležitý!

Jedná se o tvůj první pracovní pohovor a velmi si přeješ udělat dobrý dojem. Rozhodně si nechceš tuto příležitost nechat utéct. Během pohovoru věnuj pozornost následujícím skutečnostem: pozdrav; čekání, až ti bude nabídnuto místo; konverzace (odpovídej na otázky, ale také se sám ptej) a ukončení konverzace. Je důležité, abys uvedl důvody své žádosti, své profesní aspirace, důvody výběru společnosti atd.

Jako uchazeč bys měl být dobře připraven na otázky personalisty. Odpovědi na vybrané otázky si formuluj předem:

Můžeš mi prosím říct něco o sobě?

Jak ses dozvěděl o pozici, o kterou se u nás ucházíš?

Proč ses přihlásil na toto místo? Co tě zajímá především?

Jaké jsou tvé silné stránky?

Jaké jsou tvé slabiny?

Měl bys však také projevit zájem a sám se ptát. Zde je několik příkladů otázek, které můžeš do pohovoru zahrnout:

Kde budu pracovat?

Jaká je pracovní doba?

VEDENÍ PRACOVNÍCH POHOVORŮ

Tento handout slouží k přípravě hraní rolí ve třídě. Obsahuje jednu ze tří karet rolí a příklady bodů, na které se mohou hráči připravit. Při hraní rolí mohou být samozřejmě důležité i další aspekty.

Karta rolí 3: pozorovatel

Tvým úkolem jako pozorovatele je sledovat chování obou stran, abys mohl formulovat tipy pro uchazeče a personalistu. Věnuj pozornost následujícím aspektům:

- Jaké bylo přivítání? _____
- Jak se uchazeč představil? Jasně, přesně a srozumitelně, nebo spíše nejasně a těžkopádně?

- Jak jsi vnímal důvody, které ho vedly k výběru této firmy?
(např. důvěryhodné, méně důvěryhodné)

- Představil uchazeč dobře své zájmy a silné stránky?

- Jaké byly výraz a řeč těla žadatele?

- Byl žadatel schopen dobře odpovědět na všechny otázky?

- Jakou atmosféru vytvořil školitel učňů?

- Jak školitel reagoval na otázky uchazeče?

- Ostatní: _____

Tipy pro žadatele:

Tipy pro personalistu:

VYROVNÁVÁNÍ SE S NEÚSPĚCHY

Stručný popis: Když žáci aktivně hledají pracovní místo, nevyhnutelně se setkají s odmítnutím. Je proto důležité, aby učitel tuto skutečnost se žáky během procesu podávání přihlášek prodiskutoval a společně se zamysleli nad tím, jak se s ní vypořádat.

Cíl(e):

- Procvičit si, jak se vypořádat s neúspěchy v procesu podávání žádostí, aniž by se jimi člověk nechal odradit
- Zamyslet se nad příčinami neúspěchu a dozvědět se o podpůrných službách (např. vyhledávání na internetu)

Doba trvání: 1 vyučovací jednotka

Uspořádání: Celý kolektiv, malé skupiny

Realizace: Učitel nechá žáky provést brainstorming, co se může stát po písemné žádosti o zaměstnání nebo po pracovním pohovoru:

Před pohovorem:

1. Odešlete žádost a nedostanete žádnou odpověď.
2. Odešlete přihlášku a obdržíte zamítnutí, protože místo již bylo obsazeno, resp. z jiných důvodů či bez udání důvodu.
3. Odešlete přihlášku a obdržíte pozvánku na pohovor.

Po pohovoru:

4. Obdržíte potvrzení o přijetí nebo zamítnutí žádosti.

Učitel pak nechá žáky, aby provedli brainstorming, jak by se mohli cítit, kdyby od společnosti nedostali žádnou odpověď nebo kdyby je odmítla. Žáci jsou pak vyzváni, aby ve dvojicích nebo malých skupinách diskutovali o tom, co by mohli udělat, aby se nevzdávali.

Ve druhé části cvičení by se mohly v kolektivu shromáždit různé důvody odmítnutí – ať už před pracovním pohovorem, nebo po něm – a vypracovat možné reakce nebo řešení (např. nabídky podpory). Důvody odmítnutí jsou následující:

- Nejsou splněny požadavky (např. nedostatek dovedností a znalostí atd.)
- Špatné známky na vysvědčení
- Forma a obsah dokumentů žádosti (chybějící důležité informace, soukromá fotografie jako fotografie v žádosti, pravopisné a gramatické chyby, formátování atd.)
- Nedostatečná příprava na pracovní pohovor
- Jiné

Potřebné materiály: -

Zdroj: ABIF, www.abif.at

SEZNAM ZDROJŮ

ABIF, www.abif.at

Profesní kompas od AMS, <https://www.berufskompas.at/berufskompas/> [poslední přístup: 29.10.2024]

Databáze metod AMS, <https://ams-forschungsnetzwerk.at/methoden/> [poslední přístup: 29.10.2024]

ARGE Profesní orientace (ARGE Berufliche Orientierung) / Voglhofer, Margit / Nemeth, Max (b.d.): *ggc – gaming guidance competence, pracovní pomůcka počítačové hry nebo hry pro konzole pro poradenství o profesích a vzdělávání.*

ARGE Berufliche Orientierung / Voglhofer, Margit / Nemeth, Max (o.J.): *My Minime.* & Nemeth, Max (o.J.): *Nebezpečí pro mladé lidi v digitálním světě (Gefahren für Jugendliche in der digitalen Welt)* <https://ams-forschungsnetzwerk.at/methoden/> [poslední přístup: 29.10.2024]

Model odborného vzdělávání A.D.V.P (Activation du développement vocationnel et personnel – Aktivace profesního a osobního vývoje), <https://orient-avenir.fr/> [poslední přístup: 30.10.2024]

Berufsreise.at – Sbírka informací o dnech praktických pracovních zkušeností, https://www2.berufsreise.at/static/files/info_section/berufspraktischetage_allgemein.pdf [poslední přístup: 30.10.2024]

BIC.at – profesní informace on-line, https://www.bic.at/bic_interessenprofil_intro.php [poslední přístup: 29.10.2024]

Careers, inspirováno pracovními listy „Zkoumání a srovnávání“ pro 9.–10. třídu, str. 19–23, <https://www.careers.govt.nz/> [poslední přístup: 22.08.2024].

Chabert, Catherine / Anzieu, Didier (2004): *Les Méthodes Projectives. Paříž, PUF (Edition QUADRIGE)*

Digitální profese, www.digitaleberufe.at [poslední přístup: 25.08.2024], popsala Margit Voglhofer, MAS, diplomový kurz Odborné a výchovné poradenství s kompetencí pro vzdělávání na WIFI Vídeň.

Francis, Dave / Young, Don (2001): *Větší úspěch v týmu (Mehr Erfolg im Team) Školící program se 46 cvičeními pro zlepšení výkonnosti pracovních skupin (str. 189).*

Frass, Bernhard / Groyer, Hans (1994): *Plánování profese je plánování života (Berufsplanung ist Lebensplanung). Svazek 2, Vídeň, strana 40 a násl.*

Gender a škola, <http://www.genderundschule.de/> [poslední přístup: 22.08.2024].

Pracovní list ibobb, „Moje portfolio – to jsem já!“, https://portal.ibobb.at/fileadmin/Berufsorientierung_und_Bildung/Z_h_Mein_Portfolio_neu.pdf [poslední přístup: 22.8.2024]

ibobb, pracovní list „Obrazy budoucnosti“, https://portal.ibobb.at/fileadmin/Berufsorientierung_und_Bildung/Z_n_Zukunftsbilder_neu.pdf [poslední přístup: 29.10.2024]

ibobb, rešerše a pracovní list „Moje vzdělávací a profesní hitparáda“, https://portal.ibobb.at/fileadmin/Berufsorientierung_und_Bildung/R_n_Berufshitliste.pdf [poslední přístup 25.08.2024]

ibobb, pracovní list „Profesní pohovor“, https://portal.ibobb.at/fileadmin/Berufsorientierung_und_Bildung/P_h_Berufe-Interview.pdf [poslední přístup 25.08.2024]

Jambor, Eva / Reißner, Gerda / Steinl, Marietta (2021): *Posilování mládeže, příručka pro učitele/učitelky (Jugend stärken, Handbuch für Lehrer/innen). Band 4: A2 Perspectives Challenges. Cesty k (vysněné) práci (Wege zum (Traum-)Beruf). Doprovodné materiály pro učitele/učitelky, s. 11 (Begleitmaterialien für Lehrer/innen, S. 11)*

Viz: www.jugendstaerken.at [poslední přístup: 22.8.2024]

Jopsy, aplikace Komory pracujících pro volbu povolání, <https://jopsy.at/> [poslední přístup: 29.10.2024]

Sada karet činností a kompetencí biv-integrativ: [biv – akademie pro integrativní vzdělávání: Material \(biv-integrativ.at\)](http://biv-akademie.pro-integrativni-vzdělávání.at/) [poslední přístup: 22.8.2024]

mafalda Graz, [www.mafalda.at](http://www.mafalda.at/pics/5b482548de298b34f539c045f727a295.pdf) materiály: *Boxenstopp*, <http://www.mafalda.at/pics/5b482548de298b34f539c045f727a295.pdf> [poslední přístup: 22.8.2024]

Model profesního zaměření *kvalifikačního projektu TIO*.

Neubauer, Aljoscha (2018): *Dělej, co umíš! (Mach, was Du kannst!)* Deutsche Verlagsanstalt München.

Playmit GmbH, www.playmit.com [poslední přístup: 25.08.2024], popsala Margit Voglhofer, MAS, diplomový kurz Odborné a výchovné poradenství s kompetencí pro vzdělávání na WIFI Vídeň.

Rathmanner, Elisabeth / Hodics, Heinz / Moldan, Sabine / Sauer, Helga (2001): *Salát z profesí, seznámení s profesními obory (Berufesalat, Kennenlernen von Berufsfeldern)*. Ve Spolkovém ministerstvu pro vědu a umění (ed.): *Materiály pro kariérové poradenství, 2. vyd. Proces kariérového poradenství (18.2)*.

Rabenstein, Reinhold / Reichel, René / Thanhoffer, Michael (2001): *Soubor metod (Das Methoden-Set), 2. vyd. zpracování témat, Münster, 2.A 58*

Sacher, Kristin (2005): *Povolání jako životní hodnota (Lebenswert Beruf) – praktická příručka pro práci s osobami, které předčasně ukončily školní docházku*.

Sacher, Kristin (2005): *Povolání jako životní hodnota (Lebenswert Beruf). Praktická příručka pro práci s osobami, které předčasně ukončily školní docházku, s. 23*.

Schabacker-Bock, Marlis / Marquard, Markus (b.d.): *Ze školy do práce (Von der Schule in den Beruf), výukový materiál pro odbornou přípravu žáků základních škol, s. 27*.

Whatchado – kariérní video platforma, <https://www.whatchado.com/>, [poslední přístup: 30.10.2024]

Hospodářská agentura Vídeň (Wirtschaftsagentur Wien) – školní workshopy, Bernhard Melmer (2023): *Originální název: 4 problémy – 4 profese (4 Probleme – 4 Berufe)*.

